

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Освітня програма	36714 Економіка
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	051 Економіка

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36714
Назва ОП	Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Павлов Костянтин Володимирович, Ніколаєв Дмитро Петрович, Маслак Ольга Іванівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	20.04.2026 р. – 22.04.2026 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://karazin.ua/storage/documents/2077_IcJo8IRnyZQzOoMUucMJNnm4w.pdf

Програма візиту експертної групи <https://karazin.ua/storage/static-content/source/news/2026-04/e96f8f5a-7a8c-4f1c-8068-3596e81330fc.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОНП Економіка підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти повністю відповідає Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня (далі – Стандарт) ступеня доктора філософії галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка (затверджений та введений в дію наказом Міністерством освіти і науки України від 10.05.2022 р. № 424 <https://surli.cc/hujtrd>) та стратегії Університету, забезпечуючи досягнення заявлених РН. Мета та структура ОНП спроектовані з урахуванням запитів стейкхолдерів та здатністю програми адаптуватися до потреб ринку праці (критерій 1). ОНП характеризується системністю, балансом складників та актуальністю змісту, орієнтованого на виклики післявоєнного відродження й цілі сталого розвитку. Залучення провідних науковців, практикоорієнтоване навчання та дієві механізми реалізації ІОТ сприяють формуванню професійної культури майбутніх дослідників (критерій 2). Процедури вступу та організація навчання відповідають законодавству, гарантуючи прозорість відбору та підтримку акад.мобільності (критерій 3). ОНП відзначається цифровізацією (LMS Moodle, Е-Деканат) та гнучкістю, що забезпечується значним обсягом вибору ОК для персоналізації навчання. Завдяки інтеграції здобувачів у НДР освітній процес трансформується у формат наукової лабораторії, а оперативне впровадження курсів за світовими трендами підтверджує адаптивність програми до вимог сучасного глобального ринку (критерій 4). Забезпечення якості та академічної етики базується на повній прозорості оцінювання в LMS Moodle, відкритості апеляційних процедур та дотриманні доброчесності. Завдяки антиплагіатному моніторингу через StrikePlagiarism.com програма гарантує якість наукових результатів (критерій 5). ОНП забезпечує якість підготовки через системну синергію з академічним сектором (зокрема з ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ») та залучення провідних науковців до викладання (критерій 6). Матеріально-технічна та інформаційна база ЗВО повністю забезпечує досягнення цілей ОНП, надаючи здобувачам безперешкодний доступ до цифрової інфраструктури та бібліотечних фондів. Освітнє середовище є безпечним, інклюзивним та вільним від дискримінації, з дієвими механізмами антикорупційного захисту та соціально-психологічної підтримки (критерій 7). В ЗВО функціонує дієва інституціалізована система внутрішнього забезпечення якості освіти, що забезпечує системний моніторинг та оновлення ОНП (критерій 8). ЗВО забезпечує прозорість та публічність реалізації ОНП через вільний доступ до всіх нормативних документів, навчальних планів та силабусів на офіційних вебресурсах, оприлюднення проєктів програми для обговорення зі стейкхолдерами (критерій 9). Програма успішно реалізує модель «навчання через дослідження», спираючись на синергію з науковими школами НАН України та потужний кадровий потенціал для роботи разових рад (критерій 10).

Недоліки

1. До процедур моніторингу й оновлення змісту програми не залучаються випускники та представники міжнародної академічної спільноти. 2. У структурно-логічній схемі та матриці відповідності існують суперечливі дані щодо закріплення результатів навчання за навчальними компонентами. Зокрема, для ОК 1, 2, 4, 5 та 6 вказані різні РН у схемі та матриці (наприклад, для ОК 1 у схемі зазначено РН 1, тоді як у матриці – РН 2, 5, 9; аналогічні розбіжності характерні для ОК 2 та ОК 4). 3. Спостерігається змістовний розрив між тематичним наповненням дисциплін та задекларованими результатами навчання. Наприклад, досягнення РН 5(здатність до розробки проєктів) згідно з матрицею покладено на ОК 1, 5 та 6, проте аналіз робочих програм показав, що лише в ОК 6 наявна одна дотична тема, тоді як в інших компонентах відповідна підготовка змістовно не представлена. 4. Робочі програми ОК 1 та ОК 6 містять застарілі списки рекомендованої літератури (видання 1993–2014 років), що не дозволяє повною мірою ознайомити здобувачів із сучасними методологічними підходами останніх 3–5 років. Крім того, у списках джерел до ОК 6 та вибіркової дисципліни «Еволюційна економіка» відсутні посилання на власні наукові публікації викладачів, що забезпечують викладання цих курсів. 5. Технічні помилки в інформаційному наповненні розділу для вступників на вебсайті ЗВО та відсутність локальної нормативної бази, яка б чітко регулювала процедуру визнання результатів інформальної освіти. 6. Необхідність посилення доказової бази актуальності наукового доробку керівників, зокрема через усунення часових розривів у публікаційній активності та забезпечення наявності власних фахових праць за тематикою дисертацій здобувачів до моменту початку керівництва. 7. Деяка одноманітність форм підсумкового контролю: за більшістю обов'язкових освітніх компонентів підсумковий контроль (іспит/залік) проводиться переважно у формі тестування в системі Moodle. На рівні підготовки докторів філософії такий підхід може бути недостатнім для повноцінної перевірки глибинних аналітичних навичок, здатності до продукування оригінальних наукових ідей та критичного синтезу інформації, порівняно з відкритими (проєктними чи есеїстичними) формами оцінювання. 8. Не в повній мірі наукова публікативність Соболева В.М. відповідає ОК Методологія дослідження та практика вимірювання економічних процесів та ОК Методика викладання економічних дисциплін. ЗВО не пропагує викладання ОК на ОНП молодими науковцями. 9. Результати опитування роботодавців не було представлено. На зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами з'явився лише один роботодавець, що змушує ЕГ зробити висновки про відсутність постійного зворотнього зв'язку між роботодавцями, ОНП і ЗО.

Рекомендації

1. До наступного циклу перегляду ОНП розглянути можливість залучення випускників та іноземних фахівців у робочих групах із перегляду ОНП та забезпечити систематичне архівування протоколів громадських обговорень. 2. До початку 2026/2027 навчального року провести повний аналіз структурно-логічної схеми та матриці відповідності для усунення розбіжностей. Необхідно забезпечити ідентичність даних щодо зв'язку між навчальними

компонентами (ОК 1, 2, 4, 5, 6) та програмними результатами навчання (РН 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9) у всіх складових ОНП. 3. До початку 2026/2027 навчального року деталізувати тематичне наповнення робочих програм у відповідності до задекларованих РН. Зокрема, для ОК 1 та ОК 5 рекомендується включити модулі або теми, що безпосередньо спрямовані на формування РН 5 (здатність до розробки наукових проєктів), щоб теоретичне навчання за цими дисциплінами повною мірою корелювало з матрицею відповідності. 4. До початку 2026/2027 навчального року актуалізувати списки рекомендованої літератури в РПНД ОК 1 та ОК 6, замінивши застарілі джерела виданнями останніх 3–5 років. Також рекомендується інтегрувати в перелік джерел (зокрема для ОК 6 та вибіркової дисципліни «Еволюційна економіка») актуальні праці науково-педагогічних працівників, які забезпечують викладання цих курсів, для ознайомлення здобувачів із сучасними напрацюваннями вітчизняної школи. 5. До початку вступної компанії 2026р. верифікувати контент сайту для вступників (зокрема іноземців) та розробити (або доповнити чинні) локальні акти щодо процедури визнання результатів інформальної освіти. 6. Запровадити постійний внутрішній моніторинг актуальності публікаційного доробку керівників, орієнтуючись на наявність власних фахових праць за останні 5 років до моменту вступу аспіранта (з верифікацією під час щорічного звітування НПП). 7. До наступного навчального року розглянути можливість диверсифікації форм підсумкового контролю в межах фахових дисциплін (наприклад, для ОК4, ОК5). Рекомендується поступово доповнювати або замінювати стандартизоване тестування на платформі Moodle на більш комплексні формати, притаманні третьому рівню вищої освіти: захист індивідуальних аналітичних проєктів, підготовку розширених наукових оглядів (literature reviews), розв'язання комплексних прикладних кейсів з відкритими питаннями або публічні презентації дослідницьких концептів. 8. Забезпечити виконання Ліцензійних умов п.37 щодо наявності 5 фахових статей за ОК, які викладає Соболева В.М. (ОК Методологія дослідження та практика вимірювання економічних процесів; ОК Методика викладання економічних дисциплін.). 9. На постійній основі здійснювати опитування усіх заквілених груп (ЗО, роботодавців, НПП).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОНП 2022-2025 рр. складена у відповідності до Стандарту вищої освіти підготовки здобувачів третього рівня за спеціальністю 051. ОНП у цілому дає можливість досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. В ОНП всіх років відображено мету, предметну область, основний фокус, перелік компетентностей, що повинні бути сформовані; результати навчання, яких повинен досягти випускник. ОНП 2022-2025 рр. в повному обсязі враховує встановлені Стандартом компетентності та результати навчання. За 2022-2024 роки ОНП не змінювалася. В 2025 році відбулося розширення компетентностей за рахунок СК 8 («...формування пріоритетів післявоєнного відродження української економіки в контексті його гармонізації з реалізацією Порядку денного у сфері сталого розвитку...»), що обумовлено (за словами гаранта) інтеграцією в Європейський дослідницький простір, нагальними потребами національної економіки на національні виклики та повоєнне відновлення, реакцією на сучасні тренди економічної науки. У зв'язку зі вступом у 2025 році іноземних громадян (двох громадян Азербайджану та одного — Китаю), навчання яких здійснюється англійською мовою, на сайті кафедри оприлюднено англійськомовні версії ОНП 2025 р. та навчального плану <https://surl.li/sypnba>

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійні стандарти відсутні

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Метою ОНП, що визначена впродовж 2022-2025 рр. (без змін), є «підготовка докторів філософії з економіки на основі сучасних світових стандартів якості, органічного поєднання фундаментальної та прикладної складових, лідерських позицій на українському науковому просторі і високого міжнародного конкурентного рівня, достатнього потенціалу комерціалізації наукових результатів на національному та світових ринках науково-технічних розробок, органічної інтеграції у світове співтовариство університетів, привабливості для іноземних аспірантів, що здатна забезпечити успішне працевлаштування випускників на сучасних ринках праці» <https://surl.li/bajydz>, що повністю відповідає змісту та корелює зі Стратегією розвитку Каразінського університету на 2019–2025 роки <https://surl.li/dorind> в напрямках «...підвищення якості наукових досліджень, ...підготовка конкурентоспроможних фахівців для ринку праці, розвиток міжнародного співробітництва, ... залучення іноземних студентів» та затвердженими в 2023 році Стратегічними цілями й намірами до 2030 року <https://surl.li/hyqwzd> в пріоритетах на забезпечення якості, різноманітність та доступність, інтернаціоналізацію. Обов'язковість такої відповідності унормована в розділі 2 «Розроблення та погодження освітньої програми» (п.2.1) «Положення про освітні програми, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» <https://surl.li/otzcxі>. Під час зустрічей з гарантом та керівництвом було зазначено, що при перегляді ОНП та її затвердженні обов'язково перевіряється дотримання цієї кореляції мети освітньої програми зі Стратегічними цілями й намірами, що з одного боку створює передумови для якісної реалізації ОНП, а з іншого - сприяє досягненню місії університету.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна <https://surl.li/loyhph>, процедура щорічного перегляду ОНП обов'язково передбачає врахування інтересів та пропозицій заінтересованих сторін під час формулювання цілей та програмних результатів навчання освітньої програми, а саме роботодавців, академічної спільноти, здобувачів вищої освіти, інших стейкхолдерів. Процедура визначення та перегляду мети й РН за ОНП базується на принципі колегіальності та врахування потреб стейкхолдерів. До розробки та обговорення ОНП редакції 2024-2025рр. були безпосередньо залучені здобувачі, які брали участь у засіданнях робочої групи, в багаторівневому анкетуванні (на рівні університету, факультету, студентським самоврядуванням, НПП після вивчення ОК - зазначено здобувачем З. на зустрічі №3, проректором Головка О.М. – на зустрічі №1, головою студради С. на зустрічі №7); представники академічної спільноти - провідні науковці НАН України (ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» Гриценко А.) та викладачі профільних кафедр інших ЗВО (в т.ч. через зовнішнє рецензування ОНП (Марченко О. на зустрічі № 6). В результаті такої взаємодії до ОНП 2025 року було включено додаткову СК, що фокусується на здатності здобувачів розв'язувати комплексні проблеми економічного відродження та сталого розвитку в сучасних умовах, що підсилює наукову новизну програми, а також відбулося оновлення каталогу вибіркових за ініціативою здобувача Т. (зустріч №3 - до переліку було інтегровано дисципліну «Реляційна економіка»). Водночас ЕГ констатує недостатній рівень залучення окремих груп стейкхолдерів, зокрема, випускників та представників структурних підрозділів, до процедур обговорення та вдосконалення ОНП. За результатами проведених із зустрічей з фокус-групами (зустріч із гарантом; зустріч №5 із випускниками Л., Б.; зустріч №8 з адміністративним персоналом) виявлено відсутність участі таких категорій стейкхолдерів у процесах моніторингу та перегляду програми, що свідчить про обмеження доступу широкого кола зацікавлених сторін до удосконалення ОНП та вказує на недостатній ступінь прозорості й відкритості освітньо-наукового середовища. ЕГ звертає увагу на обмеженість документального підтвердження процедур громадського обговорення ОНП. Результати таких обговорень репрезентовані лише одним протоколом за 2025 рік (завантажений на сайт НА з відомостями про самооцінювання <https://surl.li/fsmwdq>). У відповідь на запит ЕГ (№4) щодо надання розширеної документації, гарант ОНП повідомив, що решта протоколів та супутніх матеріалів за період 2022–2024 років були знищені (руйнування корпусу, зміна сайту), а можливість їх відновлення наразі відсутня <https://surl.li/eldyzb>.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна <https://surl.li/loyhph> унормовано, що під час щорічного перегляду ОНП здійснюється моніторинг ринку праці та актуальних тенденцій розвитку спеціальності, а також інтегрується регіональний і галузевий контекст. Мета та результати навчання ОНП повною мірою відповідають тенденціям розвитку економічної науки (через гармонійне поєднання в меті програми фундаментальної науки із новітніми прикладними дослідженнями. Вагомим підтвердженням наукової валідності ОНП є залучення до її обговорення заступника директора ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» Гриценка А., а також безпосереднє викладання ним обов'язкового освітнього компонента «Сучасна теоретична економіка», що гарантує синхронізацію програми з передовими дослідженнями Національної академії наук (зазначено на зустрічі № 4); ринку праці, потребі у випускниках програми (що підтверджується працевлаштуванням випускників 2025 року випуску, здатних не лише до академічної та викладацької діяльності – здобувач Л. в ЗВО, а й до аналітичної роботи в умовах високої невизначеності - здобувача Б. працює в бізнесі); галузевого та регіонального контексту (зважаючи на специфіку Харківського регіону як потужного промислового та наукового центру, що потребує повоєнного відновлення - відповідно до Стратегії розвитку Харківської області на 2021-2027 роки <https://surl.li/ccfyfzwe> – тематика дисертаційних досліджень підтверджує цю спрямованість); досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх

програм (зокрема, запровадженню двох вибіркових курсів - Теорії галузевих ринків та Поведінкової економіки за досвідом Гарвардського університету), що було зазначено гарантом під час зустрічі з ЕГ. Водночас ЕГ відзначає обмежене залучення міжнародної академічної спільноти до формування та оновлення змісту ОНП. Серед стейкхолдерів, які беруть безпосередню участь в обговоренні програми, відсутні представники іноземних ЗВО та наукових установ. Це об'єктивно звужує можливості для імплементації передового міжнародного досвіду та створює певний дисонанс із задекларованою метою ОНП, де акцентується увага на підготовці фахівців «на основі сучасних світових стандартів якості».

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група констатує, що за підкритеріями 1.1 та 1.3 ОНП «Економіка» повністю відповідає встановленим вимогам, підкритерій 1.2 до цієї програми не застосовується, а за підкритеріями 1.4 та 1.5 виявлено несуттєві недоліки. Зокрема, ОНП (редакції 2022–2024 рр.) повною мірою відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» для третього (освітньо-наукового) рівня та змістовно забезпечує досягнення заявлених результатів навчання (1.1). Мета програми органічно корелює зі стратегічними цілями й намірами Університету на період до 2030 року. Проектування ОНП (визначення мети та результатів навчання) здійснюється з огляду на запити ключових заінтересованих сторін, при цьому НПП, здобувачі, випускники та зовнішні стейкхолдери-роботодавці засвідчують високий рівень задоволеності її змістом (1.3). Процедура перегляду програми ефективно враховує актуальні тенденції розвитку економічної науки, кон'юнктуру ринку праці та результати бенчмаркінгу вітчизняних і зарубіжних ОНП (1.4 та 1.5). Разом з тим, наявні недоліки за підкритеріями 1.4 та 1.5 (зазначені нижче), на переконання ЕГ, не мають системного характеру і не перешкоджають досягненню здобувачами заявленої мети та результатів навчання. Зважаючи на вищевикладене, ОНП та освітня діяльність за цією програмою в контексті Критерію 1 відповідають рівню оцінювання «В».

Недоліки

1. Недостатній рівень залучення окремих цільових груп стейкхолдерів (зокрема, випускників та представників структурних підрозділів/адміністративного персоналу) до процедур моніторингу, обговорення та перегляду ОНП. 2. Обмеженість ретроспективної документальної бази (за 2022–2024 рр.) щодо підтвердження процедур громадського обговорення програми (зумовлена об'єктивними форс-мажорними обставинами). 3. Відсутність представників міжнародної академічної спільноти (іноземних ЗВО та наукових установ) серед стейкхолдерів, залучених до експертизи та оновлення змісту програми.

Рекомендації

1. Розробити та імплементувати до наступного затвердження ОНП дієві, формалізовані механізми систематичної участі випускників та адміністративного персоналу (наприклад, через включення до складу проєктної групи або регулярне анкетування). 2. Забезпечити прозорість та безперервність документування всіх етапів громадського обговорення ОНП у майбутньому. Рекомендується створити надійний цифровий архів (із резервним копіюванням) протоколів засідань, пропозицій стейкхолдерів та результатів їх розгляду з обов'язковим оприлюдненням цих матеріалів на офіційному вебсайті. 3. До наступного затвердження ОНП розширити практику зовнішнього рецензування та обговорення ОНП шляхом залучення експертів з іноземних партнерських університетів або міжнародних дослідницьких інституцій, що сприятиме кращій імплементації світових стандартів якості, задекларованих у меті програми.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі) відповідає вимогам ЗУ Про вищу освіту і становить чотири роки (ст.5 п.6). Проте, в ОНП не зазначено форми здобуття освіти (відповідно до ЗУ Про вищу

освіту ст.9 п.1). Обсяг ОНП становить 240 кредитів ЄКТС, з яких обсяг освітньої складової для ОНП у редакції 2022–2024 рр. дорівнює 42 кредити, а для ОНП 2025 р. — 47 кредитів; решта обсягу припадає на наукову складову. Обсяг обов'язкових ОК, спрямованих на формування компетентностей, визначених Стандартом <https://surl.cc/eudrni>, становить 30 кредитів (71%) для ОНП 2022–2024 рр. та 32 кредити (68%) для ОНП 2025 р. На вибірковій дисципліні в ОНП 2022–2024 рр. відведено 12 кредитів (4 ОК по 3 кредити, тобто 29%), а в ОНП 2025 р. — 15 кредитів (5 ОК по 3 кредити, тобто 32%), що повністю відповідає нормативній вимозі щодо забезпечення здобувачам права вибору в обсязі не менше 25%. Розподіл обов'язкової частини ОНП за цільовими блоками компетентностей має такий вигляд: загальнонаукові (філософські) компетентності (ОК 1): ОНП 2022–2024 рр. — 5 кр. (17%), ОНП 2025 р. — 4 кр. (13%); мовні компетентності (ОК 2): ОНП 2022–2024 рр. — 8 кр. (27%), ОНП 2025 р. — 8 кр. (25%); навички дослідника (ОК 6): ОНП 2022–2024 рр. — 3 кр. (10%), ОНП 2025 р. — 3 кр. (9%); компетентності за спеціальністю (ОК 4, ОК 5): ОНП 2022–2024 рр. — 6 кр. (20%), ОНП 2025 р. — 6 кр. (19%); педагогічно-практична підготовка: ОНП 2022–2024 рр. — 8 кр. (27%, ОК 3, ОК 7), ОНП 2025 р. — 11 кр. (34%, ОК 3, ОК 7, ОК 8). Разом з тим, ЕГ наголошує, що наведений лінійний розподіл ОК за блоками компетентностей є достатньо умовним. Сучасна архітектура ОНП базується на принципах синергії та наскрізного формування РН, за яких набуття заявлених навичок не обмежується межами однієї ОК, а відбувається комплексно. Зокрема, мовні та комунікативні компетентності розвиваються не лише в межах ОК2, а органічно імплементовані в усі ОК: здобувачі безперервно вдосконалюють навички академічної комунікації, коли готують візуальні презентації, виступають із доповідями, аргументують власну позицію та беруть участь у фахових дискусіях. Аналогічно загальнонаукові компетентності формуються не лише в ОК1, а мають наскрізний характер: вони активно розвиваються під час опанування ОК5, ОК8 (для ОНП 2025р.) та проходження практики, де здобувачі вчать концептуалізувати наукові проблеми й застосовувати системний підхід. Реалізація права на вільний вибір дисциплін забезпечується через можливість обирати дисципліни з різних ОП та рівнів освіти <https://surl.li/glehyd>. Практична дієвість цього механізму підтверджена під час фокус-групового інтерв'ю (зустріч №3), де здобувачка Г. зазначила, що успішно скористалася такою можливістю. Атестація здобувачів ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації, що повністю відповідає Стандарту.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Освітня складова ОНП характеризується логічною послідовністю та системністю, що забезпечує послідовне опанування фундаментальних засад екон.науки, мовну підготовку (ОК1,2,5), розвиток дослідн. і науково-пед.умінь (ОК3,4,6,7). Структура і зміст ОНП забезпечують необхідні попередні знання та навички для проходження педагогічної практики через опанування ОК3. Структура ОНП передбачає чіткий розподіл між обов'язковими (1–3 семестри) та вибірковими ОК (3–4 семестри). ЕГ відзначає позитивну динаміку оновлення документації - при переході від редакції 2024р. до 2025р. ЗВО оперативно усунув виявлені технічні неузгодженості щодо семестрового розміщення ОК7 <https://surl.li/qurmiu> та дублювання назв ОК1 та ОК6. Таке швидке реагування свідчить про дієвість внутрішньої системи забезпечення якості. Разом з тим, ЕГ зазначає, що в редакції 2025 р. запроваджено актуальну СК8 щодо поствоєнного відродження економіки України та досягнення сталого розвитку. Наразі вона відображена у матриці відповідності через ОК6,8 <https://surl.li/surxfr>, проте для посилення цілісності програми доцільно більш чітко зафіксувати її у РН та тематичних планах відповідних РПНД під час наступного циклу перегляду. Аналіз матриць відповідності та структ.-логіч. схем виявив випадки неузгодженості в РН (ОК1,2,4,5,6: ОК1 в схемі - РН1, а в матриці - РН2,5,9; ОК2 в схемі РН7, в матриці - РН6; ОК4 - в схемі РН4, в матриці - РН3,4,9; РН5 в схемі за рахунок ОК7 та вибіркових ОК, в матриці РН5-ОК1,5,6). Ці недоліки мають характер технічних помилок, що не порушують загальну логіку підготовки, але потребують уніфікації в межах інформаційного пакету ОНП. За результатами аналізу РПНД ЕГ зазначає, що робочій групі необхідно більш ретельно визначати РН та їхню безпосередню відповідність тематичному наповненню ОК (спостерігається певний розрив між змістом ОК та матрицею відповідності: РН5 (розробка проектів) досягається ОК1,5,6 в матриці, але тільки в РПНД ОК6 виділена дотична тема до наук. проектів). РПНД ОК1,6 потребують актуалізації списків джерел виданнями останніх 3–5 років та ширшого залучення власних публікацій НПП (ОК6; вибірково Еволюційна економіка), що забезпечить ознайомлення здобувачів із найсучаснішими методологічними підходами. Наявна розбіжність у кредитах для ОК7 (5-6 кредитів у НП-РПНД <https://surl.li/ourdrj>) є технічною помилкою, яку рекомендується усунути для повної відповідності НП. Ефективність освіт. складової підтверджується розвитком загальнокульт. компетентностей, що реалізуються не лише через ОК, а й через активне наукове середовище. Під час інтерв'ю здобувачі (Б.), студ. самоврядування (голова С.) підтвердили високий рівень формування активної громад. позиції, акад. доброчесності, критичного мислення, етичної відповідальності. Отже, зміст ОНП має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в цілому (з урахуванням недоліків) дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОНП 2022–2024 рр. повністю відповідає предметній області підготовки докторів філософії за спеціальністю 051 «Економіка», що визначена Стандартом вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня. Об'єктом досліджень є сучасна теоретична економіка (ОК 5), методологія наукового пізнання (ОК 1, ОК 6), а також явища і проблеми

сучасних економічних процесів та систем (ОК 4, ОК 6). Змістова частина освітньої складової ОНП та тематичне наповнення ОК (зокрема завдання для контрольних робіт) зорієнтовані на підготовку фахівців, здатних до глибокого переосмислення наявних знань, розв'язання комплексних економічних проблем та продукування нових наукових ідей. Програма забезпечує глибоке вивчення об'єкта дослідження завдяки інтеграції теоретичних курсів (ОК 4, ОК 5, ОК 6), педагогічної практики (ОК7) та наукової складової ОНП. Викладання ОК 5 Сучасна теоретична економіка заст. директора ДУ «Інституту економіки і прогнозування НАНУ» Гриценко А. дозволяє аспірантам опанувати актуальні досягнення світової економічної думки. У межах ОНП впроваджено сучасні методики викладання та спеціалізоване програмне забезпечення, що підтверджено під час інтерв'ю з НПП та здобувачами. РПНД з педагогічної практики та відповідні звіти відповідають предметній області спеціальності 051. Аналіз дисертаційних робіт, захищених у 2025 р., тематик дисертаційних досліджень здобувачів підтверджує відповідність їхньої тематики, об'єктів та предметів дослідження предметній області спеціальності. Програма формує цілісну систему підготовки, що забезпечує здобуття компетентностей 8-го рівня НРК. Відповідність ОНП предметній області також засвідчили здобувачі, випускники, викладачі та роботодавці під час зустрічей з експертною групою. Отже, зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Можливість формування ІОТ здобувачів регламентується Положеннями про орган.освіт.процесу <https://surl.li/afriCj>, про порядок реаліз.права на акад.мобільність <https://surl.lt/unkcda>, Порядком формування ІОТ у частині реаліз.права здобувача ВО на вільний вибір ОК <https://surl.li/pybunx> Реалізація права на ІОТ у межах ОНП є багатогранним процесом, що виходить за межі НП: вибір наук.керівника (здійснюється на основі аналізу публікацій НПП та відповідності дослідн.інтересів); формування тематики дисерт.дослідження; планування апробації резул.дослідження (здобувач самостійно визначає стратегію публікац. активності, обираючи релевантні фахові видання та міжнар. журнали для оприлюднення своїх здобутків; самостійно обирає географію та рівень наук.заходів; участь у програмах акад. мобільності та визнання результатів неформ.освіти (онлайн-курси, сертифікатні програми), що дозволяє інтегрувати в освітній процес унікальні знання та навички, отримані поза межами університету. Ключовим інструментом ІОТ в освітній частині програми є вибірковість ОК. Здобувачам надано право самостійно обирати ВОК в обсязі 12 кредитів для ОНП 2024 і 15 кредитів для ОНП 2025, що становить 29% і 32% відповідно від заг.кід. кредитів освіт. складової. Це суттєво перевищує встановлений законодавством мінімум і створює реальне підґрунтя для гнучкості навчання. ВОК зосереджені у 3–4 семестрах, що є методологічно виправданим: після опанування фундаментальних обов'язкових курсів аспірант отримує змогу поглибити знання у вузькоспеціалізованих сферах, необхідних для прикладних аспектів його дисертації. Процедура реалізації вибору є максимально відкритою завдяки функціонуванню цифрового середовища економ. факультету. Доступність РПНД та анотацій ВОК на сайті <https://surl.li/xuzpqv> дозволяє здобувачу завчасно проаналізувати зміст курсів та їхню відповідність запланованим РН. Процес вибору здійснюється протягом першого місяця навчання через подання проекту індивід. навч. плану, що узгоджується з науковим керівником. Такий механізм гарантує, що обрані ВОК не лише задовольняють особисті пізнавальні інтереси аспіранта, а й створюють міцний теор. фундамент для успішного виконання та захисту дисерт. дослідження. Практична реалізація права на ВОК підтверджується безпосереднім досвідом здобувачів, що було озвучено під час зустрічей з ЕГ. Зокрема, як приклад реальної ІОТ, одна зі здобувачок (Г.) обрала для вивчення ВОК з іншої програми (з дипломатії), що зумовлено специфікою її наук. дослідження та проф. інтересами. Особливої уваги заслуговує той факт, що ЗВО забезпечує викладання ВОК навіть за умови їх обрання лише одним здобувачем, що було підтверджено під час інтерв'ю з аспірантами, які зазначили, що мала чисельність групи не стає перешкодою для реалізації їхнього права на вибір. Така позиція ЗВО свідчить про пріоритетність інтересів дослідника та демонструє високий рівень відданості принципам студентоцентрованого навчання. Отже, структура і зміст ОНП передбачають можливість для формування ІОТ.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка регламентується Положенням про педагогічну практику аспірантів економічного факультету. Практична підготовка здобувачів за ОНП має наскрізний характер і реалізується через поєднання опанування ОК (в т.ч.ВОК), контрольних робіт з ОК, педагогічної (виробничої (науково-педагогічної) практики та науково-дослідної діяльності. В освітньому процесі використовуються прикладні методи навчання, що орієнтовані на вирішення реальних економічних викликів. Зокрема, викладачі активно використовують метод аналізу ситуаційних задач та кейсів, що дозволяє здобувачам відпрацьовувати навички прийняття управлінських рішень та моделювання економічних процесів у ситуаціях невизначеності. Виконання практичних завдань із використанням сучасного програмного забезпечення дозволяє здобувачам здобути інструментарій, необхідний для обробки емпіричних даних у межах їхніх дисертаційних досліджень. Такий підхід перетворює кожне практичне заняття на майданчик для апробації теоретичних знань у наближених до реальності умовах. Підтвердженням практикоорієнтованості підготовки здобувачів є система контрольних робіт, передбачена для кожної обов'язкової ОК (надані на запит ЕГ). Такі роботи не мають суто теоретичного характеру; їхній зміст орієнтований на самостійне розв'язання комплексних практичних завдань, що імітують реальні професійні виклики. Важливим етапом професійного становлення є практика (ОК 7), яка дозволяє аспірантам опанувати сучасні освітні технології, методику викладання у вищій школі та навички публічної комунікації. Зміст практики (РПНД) передбачає розробку фрагментів навчально-методичного забезпечення та проведення аудиторних занять, що критично важливо для подальшої викладацької кар'єри. Високу

якість практичної підготовки гарантує залучення до реалізації ОНП фахівців із унікальним досвідом практичної діяльності (Гриценко А., Яременко О., Соболев В.), що забезпечує передачу здобувачам не лише академічних стандартів, а й розуміння реальних механізмів функціонування економіки. Дієвість практичної складової програми була підтверджена під час інтерв'ю зі здобувачами та випускниками. Отже, освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОНП забезпечує збалансований розвиток соціальних навичок («soft skills»), які є невід'ємною частиною підготовки доктора філософії. Формування соціальних навичок інтегроване у зміст ОК, методики викладання та наукове середовище факультету. Набуття соціальних навичок забезпечується через використання інтерактивних та студентоцентризованих методів навчання. Зокрема, під час опанування ОК3,5,6 особлива увага приділяється розвитку навичок критичного мислення, аргументації власної позиції та ведення наукової дискусії. Робота в малих групах над аналізом кейсів (ОК8 ОНП 2025р.) та командне вирішення ситуаційних задач (ОК4) сприяють розвитку лідерських якостей, емоційного інтелекту та здатності до конструктивної співпраці. Окремий акцент зроблено на комунікативних навичках під час ОК2 так і під час презентацій результатів власних досліджень (зокрема на проміжній атестації). Соціальні навички здобувачів активно розвиваються через участь у наукових семінарах кафедри, форумах, курсах, тренінгах, конференціях. Ці заходи виступають майданчиком для відпрацювання навичок публічного виступу. Важливою складовою є формування культури академічної доброчесності та етичної відповідальності. Через зміст дисципліни ОК1 та постійну комунікацію з науковими керівниками здобувачі усвідомлюють соціальну значущість своїх рішень та результатів досліджень, що формує в них відповідальне ставлення до професійної діяльності. Підтвердження розвитку соціальних навичок ЕГ отримала під час зустрічей зі здобувачами (Б.) та представниками студентського самоврядування (голова студради С.). Отже, освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Співвіднесення ОК ОНП із фактичним навантаженням регламентується Положенням про організацію освітнього процесу п.п.3.2.14-3.2.17 <https://surl.li/afriqj>. Аналіз обсягу ОК ОНП свідчить про їхню загальну відповідність вимогам законодавства України у сфері вищої освіти, стандартам ЄКТС та специфіці підготовки докторів філософії. Розподіл кредитів між освітніми компонентами (ОК) відображає баланс між теоретичною підготовкою, методологічним інструментарієм та практичними навичками, що необхідні для досягнення РН. Загальний обсяг освітньої складової програми становить 42 кредити ЄКТС для ОНП 2022-2024рр. і 47 кредитів ЄКТС для ОНП 2025р., що повністю відповідає встановленому діапазону для третього рівня вищої освіти (30–60 кредитів). Кредитний обсяг обов'язкових дисциплін (ОК 1–6) та практики (ОК 7) варіюється від 3 до 5 кредитів, що є адекватним для глибокого опанування предметної області і корелює зі складністю запланованих результатів навчання (найбільшу питому вагу має загальнонаукова - філософська ОК1). Аудиторних годин в 1 кредиті становить 8 годин (зазначено Головком О.). Це забезпечує здобувачам достатньо часу для аудиторної роботи, виконання контрольних робіт, самостійного опрацювання наукової літератури та проведення власних розрахунків. Система контрольних робіт, що передбачена для кожної обов'язкової ОК, також інтегрована в загальне навантаження, стимулюючи здобувачів до систематичної роботи над формуванням практичних навичок. Під час аналізу документації ЕГ виявила технічні розбіжності між різними версіями РПНД та ОНП (зокрема, щодо обсягу педагогічної практики— 5 та 6 кредитів). Під час зустрічей здобувачі підтвердили, що фактичне навантаження за кожною дисципліною є реальним для виконання та відповідає заявленому в кредитах обсягу. Здобувачі зазначили, що кількість годин на самостійну роботу є достатньою для якісної підготовки до практичних занять та написання контрольних робіт. Зокрема, було акцентовано, що обсяг вибіркової дисциплін (29%-32% від загальної кількості кредитів) дозволяє ґрунтовно зануритися у вузькоспеціалізовані теми, що мають критичне значення для дисертаційного дослідження. Отже, обсяг окремих ОК у кредитах ЄКТС відповідає вимогам законодавства та забезпечує досягнення РН. Фактичне навантаження здобувачів є збалансованим, що сприяє успішному виконанню як освітньої, так і наукової складових програми. За цим підкритерієм ЕГ фіксує відповідність установленим вимогам із рекомендацією ЗВО проводити регулярну верифікацію кредитного обсягу в усіх супровідних документах для забезпечення їхньої повної ідентичності.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Забезпечення можливості реалізації дуальної форми освіти в університеті унормовано Положенням про дуальну форму здобуття освіти <https://surl.li/cc/uaajgs>. Хоча дуальна форма здобуття освіти за даною ОНП не використовується, архітектура програми інтегрує ключові елементи дуального підходу, що дозволяє здобувачам ефективно поєднувати освітній процес із професійною діяльністю в реальному секторі економіки, науково-

аналітичних установах або в ЗВО. Практикоорієнтованість програми реалізується через наскрізну інтеграцію прикладних завдань. Зокрема зміст контрольних робіт та кейсів у межах обов'язкових дисциплін (ОК 4, ОК 5, ОК 6) базується на реальних даних підприємств та установ, що є характерною рисою дуальної моделі; виконання розрахункових завдань та ситуаційних задач під час аудиторних занять дозволяє здобувачам миттєво апробувати отримані теоретичні знання у вирішенні практичних проблем, що забезпечує безперервний зв'язок між академічним навчанням та практичною діяльністю. Кожний ОК передбачає виконання практичних завдань, спрямованих на формування аналітичного інструментарію. Наприклад, опанування інтелектуальних систем аналізу даних (ОК 4) чи методології вимірювання економічних процесів (ОК 6) дає здобувачу навички, які мають пряму ринкову цінність. Педагогічна практика (ОК 7) виступає ще одним елементом практичної реалізації, де аспірант виступає в ролі фахівця-викладача, інтегруючи свій практичний досвід в освітній процес університету. Під час зустрічей з ЕГ здобувачі та випускники підтвердили, що структура ОНП практикоорієнтована, а залучення до викладання НПП з досвідом роботи додатково орієнтує здобувачів на вирішення актуальних прикладних завдань. Отже, структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість ОНП.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Набуття навичок та компетентностей, що направлені на досягнення глобальних цілей сталого розвитку закладені в Стратегічні цілі й наміри університету до 2030 р. В ОНП 2025р. додатково до чинного стандарту підготовки докторів філософії з економіки, включено СК8 “Здатність коректно виявляти внутрішню логіку формування пріоритетів післявоєнного відродження української економіки в контексті його гармонізації з реалізацією Порядку денного у сфері сталого розвитку до 2030 року; застосовувати цей Порядок у викладацькій діяльності”, формування якої передбачено за результатами опанування ОК6,8. Тематика більшості дисертацій безпосередньо вписується у наступні цілі сталого розвитку: 1-Подолання бідності, 2-Подолання голоду, розвиток сільського господарства, 3-Міцне здоров'я і благополуччя, 4-Якісна освіта, 8-Гідна праця та економічне зростання, 9-Промисловість, інновації та інфраструктура 10-Скорочення нерівності, 11-Сталий розвиток міст і громад, 12-Відповідальне споживання та виробництво, 16 - Мир, справедливість та сильні інститути, 17- Партнерство заради сталого розвитку. Таким чином, у цілому ОНП сприяє розвитку специфічних навичок, що мають безпосередній вплив на досягнення ЦСР. Отже, освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

За результатами акредитаційної експертизи ЕГ констатує загальну відповідність структури та змісту ОНП «Економіка» встановленим вимогам. Повна відповідність зафіксована за підкритеріями 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.8, 2.9. Часткова відповідність (відповідно до зауважень - несуттєві недоліки) за підкритеріями 2.1, 2.2 та 2.7. Програма відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» (240 кр.), забезпечуючи баланс між освітньою та науковою складовими та дотримуючись норми щодо вибірковості (32%) (2.1). Освітня складова характеризується системністю, проте потребує усунення технічних неузгодженостей у матрицях відповідності та актуалізації списків літератури в РПНД (2.2). Зміст ОНП повністю відповідає спеціальності 051 «Економіка», що підтверджується залученням провідних науковців НАН України та релевантністю тематики захищених дисертацій (2.3). Створено дієві механізми реалізації ІОТ, що підтверджено можливістю вибору міждисциплінарних дисциплін та готовністю закладу викладати курси навіть для одного здобувача (2.4). Підготовка має наскрізний характер, поєднуючи кейс-методи в аудиторних заняттях, систему практичних контрольних робіт та якісну педагогічну практику (2.5). Програма забезпечує збалансований розвиток soft skills та культури академічної доброчесності, що інтегровано у методику викладання та наукове середовище факультету (2.6). Обсяг кредитів відповідає законодавству та фактичному навантаженню здобувачів, хоча потребує повної уніфікації кредитних показників у супровідній документації (2.7). Попри відсутність формальної дуальної форми, програма успішно впроваджує її елементи через використання реальних даних підприємств у навчальних завданнях (2.8). ОНП спрямована на досягнення глобальних ЦСР та розвиток навичок, необхідних для післявоєнного відродження економіки України, що закріплено у компетентності СК 8 ОНП 2025р. (2.9). Виявлені зауваження (2.2 та 2.7) мають переважно технічний характер (описки в кодуванні РН, кредитні розбіжності в окремих документах) або стосуються потреби в плановій актуалізації джерельної бази і не є суттєвими, оскільки вони не порушують логіку освітнього процесу, не перешкоджають досягненню РН та оперативному усуванню ЗВО, що підтверджено оновленням документації у 2025 році.

Недоліки

1. В ОНП не зазначено форми здобуття освіти (відповідно до ЗУ Про вищу освіту ст.9 п.1). 2. Технічні неузгодженості РН між структурно-логічною схемою та матрицею відповідності (ОК 1, 2, 4, 5, 6). 3. Декларативність окремих СК та РН (зокрема РН5 та СК 8), які зафіксовані в матриці, але не мають достатнього відображення у змісті РПНД. 4.

Застаріла джерельна база у списках рекомендованої літератури до фундаментальних дисциплін (ОК 1,6). 5. Кредитна розбіжність в обсязі педагогічної практики (ОК 7) між навчальним планом та робочою програмою. 6. Формальна прив'язка СК 8 до освітніх компонентів без відображення у меті та результатах навчання.

Рекомендації

1. До нового навчального року внести корективи в ОНП, зазначивши форми здобуття освіти (відповідно до ЗУ Про вищу освіту ст.9 п.1). 2. До початку 2026/2027 н.р. провести повну верифікацію та уніфікацію інформаційного пакету ОНП для забезпечення ідентичності відображення РН у всіх документах. 3. До 31 серпня 2026 р. переглянути тематичне наповнення робочих програм (ОК 1,5,6,8) відповідно до РН. 4. До 31 серпня 2026 р. актуалізувати списки літератури в РПНД, замінивши застарілі джерела виданнями останніх 5 років та включивши актуальні праці НПП кафедри. 5. До 31 серпня 2026 р. привести у відповідність обсяг кредитів у РПНД згідно з затвердженим навчальним планом ОНП (усунути розбіжність 5-6 кредитів). Протягом 1 місяця після завершення акредитації. 6. Під час планового щорічного перегляду ОНП (якщо не буде змінено СК 8) внести зміни до ОНП, відобразивши СК8 у меті програми та сформулювавши для неї окремий результат навчання.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому розробляються щороку відповідно до ЗУ «Про вищу освіту» і Порядку прийому на навчання для здобуття ВО (МОН України) і здійснюється згідно затверджених Правил прийому на навчання <https://surli.cc/xfeese>, затвердженими рішенням Вченої ради, що оприлюднені <https://surl.li/zofafq>. Документ є чітким та структурованим, що мінімізує ризики неоднозначного трактування умов вступу. Університет оголошує прийом на навчання на третій рівень на конкурсній основі на очну та заочну форми навчання за кошти бюджетного фінансування, а для іноземних громадян – за кошти юрид. та фіз. осіб, які здобули освітній рівень магістра (спеціаліста). Для конкурсного відбору осіб зараховуються бали вступного фахового іспиту (в обсязі програми рівня ВО магістра з відповідної спеціальності), тесту з іноземної мови ЄВІ, тесту з ТЗНК ЄВІ, тесту з методології наук. досліджень ЄВВ та результати презентацій дослідн. пропозицій вступників <https://surl.li/rlwzkc>. Особам, які вступають з іншої галузі знань (спеціальності), встановлений додатковий іспит <https://surl.li/bdoqgm>. На сайті доступні програми вступних іспитів та вимоги до дослідницьких пропозицій, що дозволяє вступникам заздалегідь якісно підготуватися до конкурсного відбору <https://surl.li/vkbmey>. Аналіз Правил прийому підтверджує повну відсутність положень, що могли б містити ознаки дискримінації за ознаками раси, реліг, та ін. переконань, статі, етнічного та соц. походження, майнового стану, місця проживання або інших ознак. Університет забезпечує рівні права для всіх категорій вступників, включаючи осіб з особливими освітніми потребами. Під час інтерв'ю зі здобувачами (Б.,З.,Л.,Д.) було підтверджено, що інформація про умови вступу була вичерпною та легкодоступною, а сам процес подачі документів та складання іспитів (платформа Moodle) – організованим та зрозумілим. Здобувачі зазначили, що консультативна підтримка з боку приймальної комісії та відділу аспірантури дозволила їм безперешкодно пройти всі етапи вступу. Оприлюднення рейтингових списків та наказів про зарахування відбувається у встановлені терміни, що гарантує публічний контроль за результатами конкурсу. Разом з тим, аналіз подання інформації на сторінках сайту («Аспірантура. Вступ 2025» <https://surl.li/fthzsm> та «Аспірантура. Вступ 2026» <https://surl.li/nptaum>) свідчить про недостатню прозорість інформації щодо правил вступу на ОНП для іноземців та осіб без громадянства. У Правилах прийому подано обмежену інформацію щодо особливостей вступу цієї категорії осіб, що може ускладнювати абітурієнтам розуміння специфічних вимог та процедур (наприклад, щодо легалізації документів, термінів подачі чи особливостей іспитів). Зважаючи на те, що на ОНП реально навчаються іноземні громадяни, ЕГ наголошує на необхідності створення повноцінної англійської версії відповідних розділів сайту. Це дозволить забезпечити рівний доступ до інформації та підвищить міжнародну привабливість програми.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Система відбору вступників на ОНП «Економіка» інтегрована в загальноуніверситетську нормативну базу Правил прийому <https://surl.li/qtldkgyta> побудована таким чином, щоб комплексно оцінити готовність кандидата до здобуття ступеня доктора філософії. Процедура вступу передбачає поєднання загальнодержавних фільтрів та специфічних фахових випробувань. Програма іспиту зі спеціальності <https://surl.li/cc/krxizw> (спрямована на комплексну перевірку здатності вступника глибоко осмислювати закономірності функціонування сучасних економічних систем та володіти методологічним інструментарієм різних наукових шкіл для вирішення прикладних

проблем ефективного використання ресурсів) та програма додаткового вступного іспиту для осіб, які вступають з іншої спеціальності <https://surl.li/bdoqgm>, вимоги щодо презентації дослідницьких пропозицій <https://surl.li/fcihaj> щорічно оновлюються. ЗВО ефективно використовує цифрові інструменти для забезпечення прозорості іспитів, зокрема, всі іспити проводяться в онлайн-режимі на платформі LMS Moodle, що гарантує рівні умови для всіх абітурієнтів незалежно від їхнього місцеперебування. Особливістю вступу є презентація дослідницької пропозиції. Цей етап трансформує формальний екзамен у професійну дискусію, де вступник має продемонструвати не лише знання теорії, а й здатність критично мислити, аргументувати актуальність обраної теми та окреслити методологічні межі майбутньої дисертації. Такий підхід забезпечує відбір найбільш вмотивованих абітурієнтів з чітким науковим фокусом. Всі процедурні етапи — від строків прийому документів до оприлюднення наказів про зарахування — регламентовані та публічні; рішення про зарахування приймається колегіально приймальною комісією та фіксується наказами ректора, що оприлюднюються на офіційних ресурсах університету <https://surl.li/iknliu>. ЕГ виявила технічну помилку в інформаційному наповненні офіційного вебсайту ЗВО у розділі «Вступнику». За посиланням, що має містити Програму додаткового вступного іспиту <https://surl.li/bdoqgm> (який є обов'язковим для осіб, що вступають на базі магістратури з іншої спеціальності), фактично завантажено та оприлюднено файл із Програмою вступного фахового іспиту. Це потребує провести моніторинг цифрових копій програм вступних випробувань на сайті університету та забезпечити відповідність завантажених файлів їхнім назвам, зокрема оприлюднити актуальну Програму додаткового вступного іспиту з економіки. Отже, механізми відбору на ОНП повністю враховують специфіку підготовки наукових кадрів. Використання цифрових платформ для іспитів, процедура додаткових випробувань для зміни профілю підготовки та акцент на дослідницькій пропозиції створюють надійний фундамент для якісного формування контингенту аспірантів.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Порядок визнання результатів навчання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності) чітко визначені у нормативних актах університету: Положення про організацію освітнього процесу <https://surl.li/afriecj>; Положення про порядок реалізації учасниками освітнього процесу права на академічну мобільність <https://surl.li/byindr>. Процедура визнання результатів навчання та кваліфікацій на ОНП є прозорою та базується на принципах підтримки академічної свободи здобувачів. Визнання результатів навчання здійснюється через професійне зіставлення кредитів ЄКТС, форм контролю та змісту дисциплін. Основним документом для цього є академічна довідка, завірена в установленому порядку, та навчальний план попереднього місця навчання. Правила передбачають можливість визнання як окремих освітніх компонентів, так і результатів, здобутих у межах програм внутрішньої та міжнародної мобільності. Перед участю в програмі мобільності аспірант спільно з науковим керівником та гарантом ОП формує індивідуальний навчальний план, де фіксуються дисципліни для вивчення та їхня відповідність компонентам ОНП. Після завершення навчання здобувач подає документ (Transcript of Records), що підтверджує успішне виконання програми. Перезарахування здійснюється на основі порівняння програмних результатів навчання (РН). Ключову роль у процесі відіграє колегіальність: рішення про перезарахування приймається деканом факультету спільно з гарантом освітньої програми, що гарантує збереження наукової цілісності підготовки аспіранта. Під час зустрічей із науково-педагогічними працівниками та представниками структурних підрозділів (зокрема відділу міжнародних зв'язків) було підтверджено факти часті здобувачів ОНП у програмах академічної мобільності. Це свідчить про інтеграцію програми у міжнародний науковий простір та наявність сталих партнерських зв'язків із закордонними ЗВО. Важливим індикатором якості є рівень обізнаності самих аспірантів. Під час фокус-групових інтерв'ю здобувачі акцентували на тому, що вони поінформовані про можливості академічної мобільності. Аспіранти зазначили, що адміністрація факультету та гарант програми регулярно надають актуальну інформацію про грантові програми, стажування та умови перезарахування результатів. Така проактивна позиція ЗВО дозволяє здобувачам ефективно планувати свою індивідуальну траєкторію, включаючи в неї міжнародний досвід. Отже, ЕГ констатує, що університет забезпечує прозору та дієву процедуру визнання результатів навчання. Наявність реального досвіду мобільності серед здобувачів, їхній високий рівень поінформованості про такі можливості свідчать про те, що задекларовані правила послідовно виконуються.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

В університеті створено належне нормативне підґрунтя (Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті <https://surl.li/ccparvds>) для визнання результатів неформальної освіти, що є важливим елементом підтримки індивідуальної освітньої траєкторії дослідників. Механізм визнання результатів неформальної освіти реалізується за прозорим алгоритмом і передбачає можливість перезарахування до 25% кредитів освітньої програми. Процедура ініціюється заявою аспіранта на ім'я проректора до початку відповідного семестру з додаванням підтвердних документів (сертифікатів, свідоцтв про стажування тощо). Фахову експертизу та порівняльний аналіз змісту документів на відповідність робочій програмі здійснює предметна комісія у складі

гаранта ОП, завідувача кафедри та профільного викладача. За підсумками оцінювання результати навчання можуть бути зараховані в повному обсязі або частково (як бали за окремі розділи дисципліни). Під час інтерв'ю зі здобувачами (Г., Б.) було підтверджено, що аспіранти активно користуються можливістю доповнювати свою освіту міжнародними онлайн-курсами. Зокрема, здобувачка Г. відзначила, що отримала консультаційну підтримку щодо вибору курсів, які корелюють із темою її дослідження. Під час зустрічей з експертною групою гарант повідомив, а здобувачі підтвердили, що хоча механізми визнання неформальної освіти сформовані, наразі практика офіційного перезарахування через подання заяв перебуває на етапі становлення, оскільки аспіранти поки не ініціювали процедури формального визнання. Але гарант здійснює системний моніторинг неформальної освіти здобувачів (збирання та аналіз сертифікатів про участь у літніх школах, проходження курсів на платформах Coursera, edX, стажування тощо. Разом з тим, ЕГ зазначає, що на рівні ЗВО наразі відсутні окремі нормативні документи, які б детально регламентували процедуру визнання результатів саме інформальної освіти (самоосвіти, що не підтверджується сертифікатами, але здобута під час професійної чи наукової діяльності).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

За результатами акредитаційної експертизи ЕГ констатує, що процедури вступу та організація навчання за ОНП «Економіка» загалом відповідають установленим вимогам, забезпечуючи прозорість та підтримку ІОТ здобувачів. Повна відповідність зафіксована за підкритерієм 3.3. Відповідність із зауваженнями (несуттєві недоліки) зафіксована за підкритеріями 3.1,3.2,3.4. Правила вступу укладені відповідно до законодавства, є чіткими та не містять дискримінаційних положень. Проте зафіксовано недостатню прозорість інформації для іноземних вступників та відсутність дублювання ключових розділів сайту англійською мовою (3.1). Система вступу комплексно оцінює готовність кандидатів через вступні іспити та презентацію дослідницьких пропозицій. Виявлено технічну помилку (невідповідність назви файлу Програми додаткового іспиту його змісту), що потребує верифікації контенту на сайті (3.2). ЗВО має чіткі правила перезарахування кредитів (3.3). Створено прозорий алгоритм визнання неформальної освіти. Водночас ЕГ зазначає відсутність нормативного регулювання визнання інформальної освіти та потреби у формалізації процедур перезарахування, оскільки наразі здійснюється лише моніторинг сертифікатів без офіційних заяв від здобувачів (3.4). ЕГ вважає, що виявлені недоліки (фрагментарність англійського контенту, технічні помилки в назвах файлів програм іспитів та відсутність окремого положення про інформальну освіту) не є суттєвими, оскільки вони мають технічний характер і не перешкоджають реалізації прав здобувачів на якісну освіту та прозорий вступ.

Недоліки

1. Технічна невідповідність контенту на вебсайті ЗВО у розділі «Вступнику»: за посиланням на Програму додаткового вступного іспиту фактично розміщено текст Програми фахового іспиту, що обмежує доступ абітурієнтів до актуальних вимог спеціалізованого випробування. 2. Відсутність локальних нормативних актів, що регулюють процедуру та критерії визнання результатів навчання, здобутих шляхом інформальної освіти (самоосвіти). 3. Обмежене використання можливостей міжнародних програм академічної мобільності

Рекомендації

1. До початку вступної компанії 2026р. здійснити верифікацію цифрових копій програм вступних випробувань на офіційному ресурсі та забезпечити оприлюднення актуальної Програми додаткового вступного іспиту на ОНП. 2. До нового навчального року розробити та затвердити Положення (або доповнити існуюче), яке б визначало чіткий алгоритм верифікації та визнання компетентностей, здобутих аспірантами у процесі інформальної освіти. 3. Активізувати використання можливостей міжнародних програм академічної мобільності здобувачів шляхом розширення співпраці з іноземними закладами вищої освіти та посилення інформування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників щодо участі у відповідних програмах.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів

навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Документи, якими регулюються організаційні засади Університету: Конституція України; ЗУ «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII; ЗУ «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556 VII; Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затверджено постановою КМУ від 23.03.2016 р. № 261 та документи Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна: Положення про організацію освітнього процесу в ХНУ імені В. Н. Каразіна <https://surl.li/afriqj>; Порядок атестації та присудження ступеня доктора філософії разовими спеціалізованими вченими радами ХНУ імені В.Н.Каразіна <https://surl.li/cc/xjnhky>; Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ХНУ імені В.Н.Каразіна <https://surl.li/cc/azdzzn>. ОНП "Економіка" структурує мету та РН, які передбачають форми проведення занять (лекції, практичні, семінарські, індивідуальні заняття, консультації, практичну підготовку), підготовку та захист дисертаційної роботи. Забезпечення викладання за ОНП здійснюється професорами і доцентами університету із залученням фахівців-практиків. ЗВО використовує інтерактивні методи навчання, в основному платформу LMS Moodle. ОК відображені у робочих програмах, розмічених у вільному доступі (<https://surl.li/qbeash>). Університет забезпечує принципи студентоцентризму та академічної свободи, які відображено у нормативних документах університету <https://surl.li/afriqj>. Під час викладання застосовується проблемно-орієнтоване навчання з елементами та ІОТ. У НП ОНП 32 кредити відноситься на вибіркові освітні компоненти. Застосовуються інтерактивні методи навчання (наукові дискусії, кейс-стаді). Є практика поєднання підсумкового контролю із проведенням власного дисертаційного дослідження. В Статуті університету практикуються підходи до відкритості та свободи думки. Є практика ознайомлення ЗО на початкових заняттях кожної ОК з методами та формами навчання, звітністю, принципами академічної доброчесності. Це відображається у: вільному виборі наукового керівника, теми та методології дисертаційного дослідження; самостійному формуванні ІОТ через обрання вибіркових компонентів; формування власної думки та гіпотези дисертаційного дослідження шляхом участі в конференціях, опублікування наукових результатів у фахових наукових виданнях. У НП ОНП 32 кредити відноситься на вибіркові освітні компоненти. Застосовуються інтерактивні методи навчання (наукові дискусії, кейс-стаді). ЗО мають можливість ознайомитися з робочими програмами та короткими анотаціями вибіркових курсів, де чітко прописано, що дозволяє обрати ті ВОК, які найбільше відповідають темі його дисертаційного дослідження. Є практика поєднання підсумкового контролю із проведенням власного дисертаційного дослідження.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

На сторінці "Аспірантура і докторантура" сайту університету (<https://surl.li/cqbvjj>) та сайті економічного факультету (<https://surl.li/qbeash>) знаходиться відповідна інформація для учасників освітнього процесу щодо всіх аспектів навчання. Інформація щодо організації ОП для ЗО надається також гарантом, співробітниками деканату та відділу аспірантури. Джерелом інформації по ОК є робочі програми оприлюднені у відкритому доступі на сайті економічного факультету та/або в системі Moodle. Є практика на першому занятті з кожного ОК та ВОК проводити презентацію курсу із демонстрацією в Moodle. Використовується система Е-Деканат (<https://online.karazin.ua:1443/>)

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Поєднання навчання та досліджень на ОНП «Економіка» є фундаментальним принципом підготовки докторів філософії. Зокрема, під час опанування ОК 6 «Методологія дослідження та практика вимірювання економічних процесів» аспіранти використовують результати власних розвідок для підготовки аналітичних есе та презентацій. Здобувачі безпосередньо інтегровані у виконання бюджетних НДР кафедри (наприклад, № 0124U001667 «Радикальна невизначеність як імператив інституційних трансформацій господарської системи»), що підтверджується проміжними звітами про виконання тем. Практичним результатом такої синергії є залучення аспірантів (В. Бобров, Д. Косіашвілі) до міжнародного грантового проекту спільно з Вільним університетом Амстердама (2024–2027 рр.). Окрім того, університет забезпечує безкоштовну апробацію досліджень у власних фахових виданнях категорії «Б» («Соціальна економіка», «Вісник ХНУ імені В.Н.Каразіна. Серія Економічна»).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Положенням про організацію освітнього процесу ХНУ імені В.Н.Каразіна (<https://surl.li/afriqj>) регламентується оновлення змісту, форм та методів навчання (п. п. 1.3.4.11). НПП ОНП «Економіка» загалом оновлюють зміст робочих програм з урахуванням результатів моніторингу та критичного перегляду ОНП, Наукові публікації викладачів, що відповідають дисципліні, відображені в списках рекомендованої літератури. На економічному факультеті Університету реалізується кілька НДР під керівництвом НПП. Зокрема, у теперішній час виконується НДР «Радикальна невизначеність як імператив інституційних трансформацій господарської системи» (№ ДР 0124U001667, керівник проф. Коломієць Г.М., 2024-2026). Раніше виконувалась НДР «Сучасна господарська

система: інформаційно-комунікаційні імперативи посткризового розвитку» (№ ДР 0121U100453, керівник – проф. Коломієць Г.М., 2021-2023). Науково-педагогічні працівники обирають традиційні методи викладання та інструменти оцінювання (лекції, кейс-стаді, ГІС-технологій) Частково НПП беруть участь у міжнародних дослідницьких проєктах.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

В Стратегії розвитку університету до 2030 року <https://surl.li/bcmzgc> відображені напрями, які поєднують інтернаціоналізацію ОНП "Економіка". Це відображено в Положенні про реалізацію проєктів міжнародної співпраці <https://surl.li/zaqtaf>. Її складовими є: академічна мобільність, участь у міжнародних грантових програмах, конференціях, публікаційна активність. НПП та ЗО залучені до реалізації міжнародних проєктів програми Еразмус+. НПП мають закордонні стажування та інші форми міжнародної мобільності: професори Т.Меркулова, Л.Гур'янова, Г.Дорошенко, Л.Тешева, О.Глущенко, Л.Нечипорук, доцент Т.Шуба. В межах навчальної програми для дослідників Aurora PhD Academy аспірант Олександр Кривцов та здобувачка Юлія Медяник взяли участь у міжнародному заході the Blended Intensive Programme "Aurora PhD Academy on Publishing Skills and Science Communication" 6-10 жовтня 2025 року у Вільному університеті Амстердама (Vrije Universiteit Amsterdam), Нідерланди, з виїздом. Інформація про міжнародні можливості надається відділом міжнародних зв'язків університету (<https://surl.li/vtlrkw>). На факультеті є практика залучення іноземних фахівців (<https://drive.google.com/drive/folders/1OEF-oYYKRJdyoSar85oSaeSGeMjeMogL>) (<https://drive.google.com/drive/folders/1OEF-oYYKRJdyoSar85oSaeSGeMjeMogL>)

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група констатує, що за підкритеріями 4.1-4.4 ОНП «Економіка» повністю відповідає встановленим вимогам, за підкритерієм 4.5 виявлено несуттєві недоліки. В ЗВО запроваджено цифровізацію освітнього процесу (LMS Moodle, Е-Деканат). ОНП характеризується значним обсягом кредитів, що виділені на вільний вибір ОК (15 кредитів ЄКТС / 32%), що забезпечує реальну персоналізацію навчання; ефективною системою залучення здобувачів до діючих кафедральних науково-дослідних робіт (НДР), що трансформує освітній процес у повноцінну наукову лабораторію; оперативним реагуванням на світові економічні тренди шляхом впровадження нових вибіркових курсів («Реляційна економіка», «Поведінкова економіка») на основі аналізу міжнародного досвіду.

Недоліки

1. Слабка участь ЗО в міжнародних науково-дослідних проєктах та програмах внутрішньої та зовнішньої мобільності

Рекомендації

1. Активізувати інституційну, консультативну та організаційну підтримку участі ЗО та НПП у міжнародних програмах мобільності та грантових проєктах.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів ОК за ОНП регламентовані Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна (<https://surl.li/afriqj>). Оцінювання результатів навчання здобувачів ступеня доктора філософії здійснюється у формі поточного та семестрового контролю. Система

оцінювання кожної ОК застосовує накопичувальний підхід. Розроблені форми контролю в цілому дозволяють досягти програмних результатів навчання (РН) . НПП застосовують науково-дослідницькі методи оцінки рівня підготовки: поточний контроль проводиться у формі захисту результатів практичних робіт, оцінки роботи на семінарських заняттях, створення індивідуальних кейсів, презентацій проміжних етапів дослідження та виступів на наукових семінарах. Форма семестрового підсумкового контролю (іспит/залік) визначається навчальним планом до ОНП «Економіка». Науково-педагогічні працівники мають можливість вибору заходів поточного контролю протягом навчального семестру, що відображено у відповідній робочій програмі ОК. Контроль за вибором відповідних форм контролю в програмі здійснюється гарантом освітньо-наукової програми. При викладанні (ОК8), кожен розділ оцінюється окремо кожним викладачем, а підсумковий тест містить питання всіх розділів, які в однаковій кількості вносить кожен викладач розділу. Шкала, форми контрольних заходів та критерії оцінювання в межах ОП «Економіка» містяться в робочих програмах , які оприлюднюються у вільному доступі на сайті економічного факультету та/або на платформі Moodle до початку відповідного навчального семестру. ЗО мають постійний доступ до цих документів, а також до результатів свого поточного оцінювання через систему «ПС-Студент» (<https://online.karazin.ua:1443/>). На перших заняттях з кожної ОК викладач інформує ЗО про структуру курсу, форми контрольних заходів, дедлайни та критерії оцінювання. Протягом семестру НПП попереджають ЗО про проведення підсумкових контрольних заходів. Розклад занять, екзаменаційних сесій та атестації здобувачів розміщується на офіційному веб-сайті університету <https://surl.li/amkwyt>, а також дублюється на сайті кафедри економічної теорії та економічних методів управління <https://etemu.karazin.ua/?r=StaticPages/views&url=aspirantura>.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Процедура проведення контрольних заходів в Університеті регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н.Каразіна (<https://surl.li/africj>), яке розміщене у відкритому доступі на офіційному вебсайті закладу та на сторінці кафедри економічної теорії та економічних методів управління (<https://etemu.karazin.ua/?r=StaticPages/views&url=aspirantura>). Деталізація процедур контролю за окремими компонентами ОНП «Економіка» регулюється робочими програмами навчальних дисциплін . У робочих програмах міститься вичерпна інформація про форми поточного та семестрового контролю, критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі ступеня доктора філософії. Для забезпечення доступності цієї інформації всі робочі програми розміщені у відкритому доступі на сайті економічного факультету(<https://surl.li/qbeash>) та/або на платформі Moodle. СВО зі спеціальності 051 «Економіка» для третього (освітньо-наукового) рівня (наказ МОН № 424 від 10.05.2022 р.), передбачає атестацію ЗО у формі публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій раді і завершується отриманням диплома доктора філософії. Заклад регламентує обов'язкову умову допуску до захисту - виконання ЗО його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи. Процес атестації регламентується Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Харківському національному університеті імені В.Н.Каразіна (<https://surl.li/cc/jldecq>) та Порядком атестації та присудження ступеня доктора філософії разовими спеціалізованими вченими радами Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна (<https://surl.li/cc/xjnhky>), що базується на чинному законодавстві України. Дисертації аспірантів Каразінського університету є самостійним дослідженням, які пропонують розв'язання актуальної наукової задачі у сфері економіки, містять наукову новизну та власний внесок у галузі економіки. Дисертації не повинні містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації відповідно до Закону України "Про академічну доброчесність", університетського Кодексу академічної доброчесності (<https://surl.li/cc/paxrlw>) та підпадають під перевірку згідно з університетським Порядком проведення перевірки кваліфікаційних робіт, наукових праць та навчальних видань щодо наявності запозичень з інших документів (<https://surl.li/cc/prsoay>).

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Об'єктивність форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/africj>) та Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (<https://surl.li/cc/jldecq>) Чіткість та зрозумілість системи оцінювання забезпечується тим, що кожен аспірант має можливість ознайомитися з критеріями оцінювання та контрольними заходами в робочих програмах, які оприлюднені у відкритому доступі на сайті економічного факультету(<https://surl.li/qbeash>). Позитивною практикою є можливість відстежувати журнал Оцінювання у дистанційному курсі кожного ОК, що дозволяє здобувачу самостійно прогнозувати свої навчальні досягнення. Об'єктивність екзаменаторів на ОНП «Економіка» забезпечується дотриманням процедур, закріплених у Положенні про організацію освітнього процесу, Кодексі академічної доброчесності та Антикорупційній програмі університету 2026-2028 рр. (<https://surl.li/cc/bwzyut>). Також об'єктивність висвітлюється в робочих програмах дисциплін (критерії оцінювання). Проведення контролю в системі Moodle у формі тесту унеможливорює вплив екзаменатора на оцінку. Для запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в університеті науково-педагогічні працівники зобов'язані дотримуватися норм етики та уникати ситуацій, де особисті чи родинні зв'язки можуть вплинути на оцінку. Застосовується також процедура комісійного

оцінювання: при виникненні спірних питань або під час третього перескладання (п. 5.3.5.23 Положення) створюється комісія, до складу якої обов'язково входять представники студентського самоврядування та профспілки. На ОНП "Економіка" випадків застосування вказаної процедури не було. Порядок повторного проходження контрольних заходів на ОНП «Економіка» чітко регламентований Положенням про організацію освітнього процесу <https://surl.li/afriqj> (пп. 5.3.5.23 – 5.3.5.25). Згідно з нормами ЗВО, здобувач, який набрав менше 50 балів, має право на перескладання семестрового контролю не більше трьох разів: перші дві спроби приймає безпосередньо викладач, а третя (остання) здійснюється комісією, що призначається наказом проректора. На ОНП "Економіка" прецедентів повторного перескладання не було. Процедура оскарження результатів контрольних заходів базується на нормах Положення про організацію освітнього процесу <https://surl.li/afriqj> (зокрема п. 5.3.5.19). Згідно правилами, процедура передбачає подання апеляційної заяви завідувачу кафедри або декану в день оголошення оцінки. Розгляд заяви здійснюється протягом трьох робочих днів із залученням фахівців та самого здобувача, якому надаються детальні пояснення щодо його помилок або обґрунтування виставлених балів. Для забезпечення об'єктивності при повторному перескладанні створюється комісія у складі не менше 5 осіб, куди обов'язково входять представники Студ. ради та профспілки. За період реалізації ОНП прецедентів офіційного оскарження результатів контрольних заходів або процедурних порушень не зафіксовано.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Популяризація академічної доброчесності в ХНУ імені В.Н.Каразіна на ОНП «Економіка» реалізується через поєднання адміністративних заходів та постійної просвітницької роботи. Ключовим етапом є початок навчання, коли кожен аспірант підписує Декларацію про академічну доброчесність аспіранта, докторанта Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна (<https://surl.li/cc/sofuzu>), що є актом особистого підтвердження зобов'язання дотримуватися етичних стандартів у науковій діяльності. Інформаційна підтримка забезпечується шляхом вільного доступу до нормативної бази на офіційному сайті університету та ухвалення Кодексу академічної доброчесності Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна (<https://surl.li/cc/paxrlw>). Окрім офіційних документів, викладачі та наукові керівники на перших заняттях з кожної дисципліни та під час індивідуальних консультацій постійно наголошують на важливості самостійного виконання досліджень. Усі без винятку результати наукової діяльності здобувачів — тези доповідей на конференціях, наукові статті та звіти про науково-дослідну роботу — проходять обов'язкову перевірку на наявність запозичень через систему StrikePlagiarism. Політика ЗВО базується на Законі України «Про академічну доброчесність», Кодексі академічної доброчесності університету та Політиці у сфері якості на 2026–2030 роки. Культивування нульової толерантності до плагіату розпочинається з першого дня: кожен аспірант підписує офіційну Декларацію про академічну доброчесність, беручи на себе етичні зобов'язання. Просвітницька робота здійснюється під час вивчення обов'язкових компонентів (зокрема ОК1 та ОК6), де здобувачам роз'яснюють стандарти наукового цитування та наслідки фабрикації даних. Головним технологічним рішенням для забезпечення оригінальності наукових продуктів є ліцензійна антиплагіатна система StrikePlagiarism.com. ЗВО застосовує її не лише до фінальних дисертацій, але й до поточних наукових статей, тез доповідей та звітів про НДР, формуючи у здобувачів навичку безперервного самоконтролю. Відповідальність за якість тексту солідарно несуть аспірант та його науковий керівник. Процедури реагування на виявлені порушення жорстко алгоритмізовані: від вимоги повторного проходження курсу до повного відрахування з університету та скасування стипендій за грубі чи систематичні етичні девіації. Під час Зустрічі 7 (студентське самоврядування) та Зустрічі 8 (адмінперсонал) експертам підтвердили, що правила застосовуються послідовно і без винятків. За час функціонування ОНП «Економіка» фактів плагіату чи фальсифікацій серед аспірантів не зафіксовано, що доводить високу ефективність превентивних інструментів контролю.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група констатує, що за підкритеріями 5.2-5.4 ОНП «Економіка» повністю відповідає встановленим вимогам, за підкритерієм 5.1 виявлено несуттєві недоліки. ОНП характеризується прозорістю та доступністю критеріїв оцінювання (деталізовані рубрики) у цифровому середовищі LMS Moodle; чітко регламентованою та демократичною процедурою апеляцій та роботи комісій за участі представників студентського самоврядування; тотальним і безперервним використанням ліцензійної системи StrikePlagiarism.com для перевірки всіх видів наукових текстів здобувачів (не лише фінальної дисертації, а й поточних публікацій); дієвою практикою підписання Декларації про академічну доброчесність усіма аспірантами.

Недоліки

1. Контроль за вибором відповідних форм оцінювання здійснюється гарантом освітньо-наукової програми, що певним чином обмежує академічну свободу та запровадження інноваційних методів контролю з боку НПП. 2. Деяка одноманітність форм підсумкового контролю: за більшістю обов'язкових освітніх компонентів підсумковий контроль (іспит/залік) проводиться переважно у формі тестування в системі Moodle. На рівні підготовки докторів філософії такий підхід може бути недостатнім для повноцінної перевірки глибинних аналітичних навичок, здатності до продукування оригінальних наукових ідей та критичного синтезу інформації, порівняно з відкритими (проектними чи есеїстичними) формами оцінювання.

Рекомендації

1. Застосувати демократичний підхід до обрання НПП форм оцінювання. 2. До наступного навчального року розглянути можливість диверсифікації форм підсумкового контролю в межах фахових дисциплін (наприклад, для ОК4, ОК5). Рекомендується поступово доповнювати або замінювати стандартизоване тестування на платформі Moodle на більш комплексні формати, притаманні третьому рівню вищої освіти: захист індивідуальних аналітичних проєктів, підготовку розширених наукових оглядів (literature reviews), розв'язання комплексних прикладних кейсів з відкритими питаннями або публічні презентації дослідницьких концептів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Залучення до реалізації ОНП викладачів регламентується процедурою конкурсного відбору відповідно до Положення про порядок заміщення посад НПП ХНУ імені В. Н. Каразіна <https://surl.li/iarzrq>. Усі викладачі ОНП «Економіка за освітньою та/або професійною кваліфікацією повністю відповідають ОК, які вони забезпечують, мають багаторічний досвід викладання відповідних освітніх компонентів, освітню та професійну кваліфікацію, регулярно проходять підвищення кваліфікації, керують НДР за профілем дисертацій аспірантів. Згідно даних таблиці 2 ВСО, НПП, які забезпечують ОК мають наступну відповідність п.38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: Чепурна В.О -5п., Лунячек В.О.-5п., Перепилиця О.М.- 5п., Соболев В.М.- 7п., Гриценко А.А.- 7п., Шамаєва Ю.І.- 6п., Меркулова Т.В.- 10п. Разом з тим, слід відмітити, що відповідність наукової активності до ОК, який забезпечується є повною мірою у НПП: Чепурна В.О. Психологія, педагогіка та освітні технології у вищій школі, Лунячек В.О.- Психологія, педагогіка та освітні технології у вищій школі, Перепилиця О.М.- Філософські засади наукового пізнання, Гриценко А.А.- Сучасна теоретична економіка, Шамаєва Ю.І.- Іноземна мова для аспірантів, Меркулова Т.В.- Інтелектуальні системи аналізу даних. Не в повній мірі наукова публікативність до ОК, який забезпечується, відповідає у Соболева В.М. при викладанні таких ОК, як Методологія дослідження та практика вимірювання економічних процесів та Методика викладання економічних дисциплін.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедури конкурсного відбору НПП для реалізації ОП "Економіка" у Каразінському університеті є прозорими, та регулюються Положенням про порядок заміщення посад НПП ХНУ імені В.Н.Каразіна (<https://surl.li/iarzrq>), та Статутом університету (<https://surl.li/cc/jzgpbb>). Згідно цих документів визначаються кваліфікаційні вимоги до викладачів. Вакансії заміщуються на конкурсній основі шляхом таємного голосування, що мінімізує суб'єктивний вплив та гарантує рівні права всім учасникам. Контроль над викладанням НПП підтримується через механізм щорічного звітування та планування діяльності згідно з відповідним Положенням <https://surl.li/ukuedh>. Під час переукладання або продовження контрактів кожен викладач звітує на кафедрі з подальшим обговоренням результатів на вченій раді економічного факультету. Кафедра готує ґрунтовний висновок, у якому аналізується повнота виконання індивідуального плану, якість наукових публікацій, а також методична робота, що дає об'єктивні підстави для рекомендації до укладання нового строкового договору.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

В університеті відбувається частково залучення роботодавців та професіоналів-практиків при реалізації ОНП «Економіка». Згідно ВСО до основних стейкхолдерів ОНП відносяться провідна наукова установа України в галузі економічної теорії та господарської практики – ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ». До викладання на ОНП «Економіка» (вибіркова дисципліна «Еволюційна економіка»), а також до наукового керівництва аспірантами залучено д.е.н., проф. Яременка О.Л.– провідного наукового співробітника ДУ «ІЕП НАНУ». До рецензування ОНП «Економіка» долучено д.е.н., проф. Марченко О.С.– професора кафедри фінансового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Роботодавців долучено до коригування змісту ОНП та оновлення переліку вибірових дисциплін, компетентностей та результатів навчання на програмі. Разом з тим, результати опитування роботодавців не було представлено. На зустрічі зі стейкхолдерами з'явився лише один роботодавець, що зміщує ЕГ зробити висновки про відсутність постійного зворотнього зв'язку між роботодавцями та ОНП і ЗО.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОНП, що регламентується відповідним Положенням (<https://surl.gd/tabjxz>). Інформація про підвищення кваліфікації кожного викладача наведена на сайті кафедри економічної теорії та економічних методів управління (<https://etemu.karazin.ua/?r=StaticPages/views&url=aspirantura>). НПП інтегруються у міжнародний освітній простір через участь у грантових програмах та стажуваннях в університетах ЄС. Конкретними прикладами сприяння професійному зростанню викладачів та наукових керівників ОНП Економіка у 2025-2026 навч році є наступні: -проф. Т. Меркулова продовжила співпрацю з University of Barcelona як запрошений професор; У 2025 р. проф. Коломієць Г.М. отримала матеріальну компенсацію за публікацію статті у виданні, що індексується у базі Scopus. Стимулювання викладацької майстерності в університеті реалізується через систему матеріальних та нематеріальних заохочень, що регламентується Порядком преміювання працівників за досягнення Стратегічних цілей до 2030 року (<https://surl.li/agwrde>) та Колективним договором <https://surl.cc/immbko>. ЗВО проводить щорічний конкурс на найкращі видання, а також преміює за високу публікаційну активність у базах Scopus та Web of Science. Згідно з наказом № 0104-2/3079 від 06.12.2024 р., авторські колективи отримують виплати у розмірі 7000 грн за кожну статтю. Також, ЗВО проводить систему рейтингування викладачів, результатом чого є розподілення премія за підсумками року. Окрім матеріальних виплат, університет підтримує професійний розвиток через відзначення викладачів відомчими нагородами. Окремими видами заохочення є можливість видання навчально-методичної літератури у видавництві університету з розміщенням у репозиторії ЦНБ або курси з освоєння системи Moodle.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група констатує, що за підкритеріями 6.2, 6.4 ОНП «Економіка» повністю відповідає встановленим вимогам, за підкритеріями 6.1, 6.3 виявлено несуттєві недоліки. Позитивними практиками є: ефективна та системна співпраця з ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ», залучення академіків та провідних науковців до прямого викладання обов'язкових дисциплін та керівництва здобувачами; потужна система фінансового мотивування НПП (преміювання у розмірі 7000 грн за публікації в базах Scopus та WoS).

Недоліки

1. Не в повній мірі наукова публікативність до ОК, який забезпечується відповідає у Соболева В.М. при викладання таких ОК, як Методологія дослідження та практика вимірювання економічних процесів та Методика викладання економічних дисциплін. ЗВО не пропагує викладання ОК на ОНП молодими науковцями. 2. Результати опитування роботодавців не було представлено. На зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами з'явився лише один роботодавець, що зміщує ЕГ зробити висновки про відсутність постійного зворотнього зв'язку між роботодавцями, ОНП і ЗО.

Рекомендації

1. Підвищити публікаційну активність НПП Соболева В.М. при викладання ОК, як Методологія дослідження та практика вимірювання економічних процесів та Методика викладання економічних дисциплін до наступного начального року. 2. Практикувати опитування роботодавців на систематичній основі.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Матеріально-технічні та навчально-методичні ресурси ЗВО загалом забезпечують реалізацію ОНП. Загальна площа приміщень ЗВО становить 304120кв.м, з яких навчальна площа – 81096кв.м; у власності або оперативному управлінні перебуває 289299кв.м приміщень, з них 69699кв.м навчальної площі. Навчально-методичне забезпечення ОНП включає освітню програму, навчальні плани, робочі програми та матеріали ОК. Здобувачі мають можливість формувати ІОТ, зокрема через вибіркові компоненти обсягом 15 кредитів ЄКТС, що становить 32% від загального обсягу освітньої складової ОНП. Важливою складовою ресурсного забезпечення є Центральна наукова бібліотека університету, яка забезпечує доступ здобувачів до навчальної та наукової літератури, електронного каталогу та інституційного репозиторію. Наявність електронних ресурсів і можливість дистанційного доступу сприяють реалізації дослідницької складової ОНП та підготовці наукових публікацій. За інформацією ЗВО, спеціалізоване програмне забезпечення для більшості освітніх компонентів не є необхідним. Водночас для ВК «Статистичне моделювання та прогнозування» використовується загальнодоступне програмне забезпечення R та RStudio, що дає можливість здобувачам опанувати сучасні інструменти статистичного аналізу й прогнозування без додаткових фінансових витрат. Разом з тим, за результатами аналізу РПНД, силабусів і матеріалів курсів у Moodle ЕГ встановлено, що застосування спеціалізованого програмного забезпечення підтверджено переважно в межах окремих ОК і не має системного характеру в усій дослідницькій підготовці здобувачів. У зв'язку з цим рекомендовано продовжити практику використання відкритого аналітичного програмного забезпечення та розширити його застосування в інших ОК, зокрема для статистичної обробки даних, моделювання, прогнозування й візуалізації результатів наукових досліджень. ЕГ було надано тестовий доступ до системи дистанційного навчання Moodle (moodle.karazin.ua), яка забезпечує доступ здобувачів до навчальних матеріалів, виконання завдань, тестування та зворотний зв'язок, що дозволило ознайомитися зі структурою та наповненням курсів окремих ОК. За результатами перегляду встановлено, що курси містять необхідні навчально-методичні матеріали, зокрема РПНД, силабуси, лекційні матеріали, презентації, МР до ПЗ та СР, тестові завдання для контролю знань, а також інші навчальні ресурси, що забезпечують підтримку освітнього процесу та сприяють досягненню ПРН. ЕГ дійшла висновку, що наявні фінансові, матеріально-технічні, програмні та навчально-методичні ресурси загалом забезпечують досягнення мети ОНП і програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ЕГ встановлено, що у межах ОНП «Економіка» ЗВО забезпечує здобувачам і НПП доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчальної, викладацької й наукової діяльності. За результатами спілкування з аспірантами та студентським самоврядуванням встановлено, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ учасників освітнього процесу з реалізації ОНП до інфраструктури та інформаційних ресурсів, а саме: у навчальних корпусах є вільний доступ до інформаційних ресурсів та Internet (WI-FI). Також, університет надає безоплатний доступ до міжнародних наукових баз, зокрема Scopus, Web of Science та інших: <http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr/>, які містяться в репозитарії Центральної наукової бібліотеки. Доступ до навчально-методичних матеріалів організовано через цифрове середовище університету, зокрема систему Moodle, що використовується для розміщення матеріалів освітніх компонентів, виконання завдань, комунікації та поточного контролю. Це забезпечує сталість освітнього процесу, зокрема в умовах змішаного чи дистанційного навчання. Здобувачі та викладачі мають можливість користуватися ресурсами Центральної наукової бібліотеки, електронним каталогом, інституційним репозиторієм та іншими інформаційними ресурсами, необхідними для підготовки дисертаційних досліджень, наукових публікацій і навчально-методичних матеріалів. За інформацією ЗВО, доступ до програмного забезпечення, необхідного для реалізації ОНП, забезпечується відповідно до потреб освітніх компонентів. Для дисципліни «Статистичне моделювання та прогнозування» використовуються R та RStudio, що є загальнодоступними інструментами для статистичного аналізу й прогнозування. ЕГ не встановила фактів обмеження доступу здобувачів або НПП до необхідної інфраструктури чи інформаційних ресурсів.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

ЕГ встановлено, що освітнє середовище ОНП «Економіка» загалом створює умови для задоволення освітніх, наукових, соціальних потреб здобувачів, а також підтримки їх фізичного і ментального здоров'я. ЕГ встановлено, що пріоритет збереження фізичного й ментального здоров'я учасників освітнього процесу закріплено у Правилах внутрішнього розпорядку університету. Для реалізації наукових і творчих інтересів здобувачів діє Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, а також органи студентського самоврядування

економічного факультету. Окремою складовою підтримки здобувачів є Центр ментального здоров'я, діяльність якого охоплює заходи з розвитку психологічної стійкості, тренінги, ресурсні активності для самопомоги та індивідуальні консультації. Підтримка фізичного здоров'я забезпечується через спортивну інфраструктуру університету, зокрема зал UniverGym; також у ВС згадано тенісні корти та культурні центри «ЕрміловЦентр» і «ЛандауЦентр» як елементи середовища для розвитку здобувачів. На запит ЕГ ЗВО надано нормативні та організаційні документи щодо забезпечення безпечного освітнього середовища, зокрема матеріали з питань охорони праці, пожежної безпеки, дій учасників освітнього процесу під час повітряної тривоги, алгоритмів евакуації та реагування на надзвичайні ситуації. Це підтверджує наявність формалізованих процедур управління безпековими ризиками. Безпека освітнього процесу в умовах воєнного стану забезпечується наявністю облаштованих укриттів і використанням гнучких форматів навчання. ЕГ підтверджує, що укриття пристосовані для проведення занять і досліджень в офлайн-форматі. Соціальна та комунікаційна підтримка реалізується через відділ аспірантури, докторантури та супроводу PhD-програм, декана факультету, гаранта ОНП і наукових керівників. Додатково створено чат-групи у месенджерах за участю здобувачів, гаранта та декана, що дозволяє оперативно вирішувати питання освітнього процесу й наукової діяльності. ЕГ дійшла висновку, що освітнє середовище ОНП є безпечним та достатнім для задоволення потреб здобувачів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ЕГ встановлено, що Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна забезпечує комплексну підтримку здобувачів ОНП «Економіка», що охоплює освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну складові, а також підтримку фізичного і ментального здоров'я. Освітня та організаційна підтримка реалізується через взаємодію здобувачів із гарантом ОНП, науковими керівниками, деканатом економічного факультету та відділом аспірантури і докторантури. Індивідуальний супровід забезпечується через формування індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи, що дозволяє враховувати потреби здобувачів у процесі підготовки дисертації. Інформаційна підтримка здійснюється через офіційний вебсайт університету, сторінки факультету, а також цифрове середовище, зокрема систему Moodle, де розміщуються навчальні матеріали, оголошення та інша інформація, необхідна для організації освітнього процесу. Додатково використовуються чат-групи у месенджерах, що забезпечують оперативну комунікацію між здобувачами, викладачами та адміністрацією. Зі слів здобувачів, пріоритетною вони вважають інформаційну підтримку свого наукового керівника. Консультативна підтримка надається науковими керівниками та викладачами в межах освітніх компонентів і наукової діяльності, а також через відповідні структурні підрозділи університету. Соціальна підтримка здобувачів реалізується через діяльність органів студентського самоврядування та профспілкової організації, що забезпечують захист прав здобувачів і їх участь у вирішенні питань освітнього процесу. Підтримка фізичного та ментального здоров'я забезпечується через діяльність Центру ментального здоров'я, який надає психологічну допомогу, проводить тренінги та консультації, а також через доступ до спортивної інфраструктури університету. ЕГ дійшла висновку, що система підтримки здобувачів є комплексною та достатньою для забезпечення їх успішного навчання та наукової діяльності.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЕГ встановлено, що станом на період проведення акредитаційної експертизи на ОНП «Економіка» здобувачі з особливими освітніми потребами не навчаються. Водночас у ЗВО наявні нормативні, організаційні та інформаційні передумови для забезпечення реалізації права на освіту такими особами у разі їх вступу або виникнення відповідної потреби. Університетом передбачено можливість адаптації освітнього процесу до індивідуальних потреб здобувачів, зокрема шляхом застосування індивідуального графіка навчання, використання дистанційних технологій, електронного освітнього середовища, консультативного супроводу з боку викладачів, наукового керівника, гаранта ОНП, деканату та відповідних структурних підрозділів університету. Такі механізми є важливими для забезпечення доступності навчання, виконання індивідуального плану наукової роботи та участі здобувача в освітньому процесі незалежно від індивідуальних потреб. ЕГ також враховує, що змішаний та дистанційний формати організації освітнього процесу, використання Moodle та електронних засобів комунікації можуть бути застосовані як додаткові інструменти підтримки осіб з особливими освітніми потребами. Це створює можливості для доступу до навчальних матеріалів, виконання завдань, отримання консультацій та підтримання комунікації з учасниками освітнього процесу. Під час зустрічей та аналізу наданих матеріалів ЕГ не встановила фактів обмеження права на освіту, дискримінаційних практик або перешкод для потенційного навчання осіб з особливими освітніми потребами на ОНП.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ встановлено, що у ЗВО наявні унормовані політики та процедури, спрямовані на запобігання корупційним проявам, цькуванню, дискримінації, сексуальним домаганням та іншим конфліктним ситуаціям, а також визначено механізми реагування на такі випадки. ЕГ підтверджує, що відповідні питання регулюються внутрішніми нормативними документами університету, зокрема Правилами внутрішнього розпорядку, положеннями щодо організації освітнього процесу, а також документами, що визначають принципи академічної доброчесності, етичної поведінки та недискримінації. Ці документи є доступними для учасників освітнього процесу через офіційні інформаційні ресурси університету. ЕГ опрацьовано документи, що підтверджують наявність процедур реагування на конфліктні ситуації, включаючи порядок подання та розгляду звернень, алгоритми дій у разі виявлення фактів дискримінації, булінгу, сексуальних домагань або інших порушень. Також визначено відповідальні структурні підрозділи та посадові особи, до яких можуть звертатися здобувачі та працівники. Комунікація щодо можливих порушень може здійснюватися як через офіційні канали (звернення до адміністрації, гаранта, деканату, відповідних служб), так і через неформальні механізми (безпосереднє звернення до викладачів, наукових керівників, органів студентського самоврядування). Це забезпечує доступність процедур реагування для всіх учасників освітнього процесу. Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ не встановила фактів порушень, пов'язаних із корупцією, дискримінацією чи іншими конфліктними ситуаціями в межах ОНП, а також ознак ігнорування або формального характеру відповідних процедур. Отже, ЕГ дійшла висновку, що у ЗВО функціонує чітка, доступна та нормативно врегульована система запобігання та вирішення конфліктних ситуацій, яка забезпечує дотримання принципів академічної етики та доброчесності під час реалізації ОНП «Економіка».

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група констатує, що за підкритеріями 7.2, 7.3, 7.5, 7.6 ОНП «Економіка» повністю відповідає встановленим вимогам, за підкритеріями 7.1, 7.4 виявлено несуттєві недоліки. ЕГ встановлено, що освітнє середовище та матеріальні ресурси Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна загалом забезпечують реалізацію ОНП «Економіка» третього рівня вищої освіти. ЗВО має достатню матеріально-технічну, інформаційну та навчально-методичну базу для досягнення мети ОНП і програмних результатів навчання. Доступ здобувачів та НПП до інфраструктури, цифрових ресурсів, бібліотечних фондів, електронного середовища та програмного забезпечення є організованим і достатнім. Освітнє середовище є безпечним, зокрема в умовах воєнного стану: ЗВО має нормативно врегульовані процедури реагування на повітряні тривоги, надзвичайні ситуації, питання охорони праці та пожежної безпеки. Також забезпечується освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів, підтримка фізичного й ментального здоров'я. ЕГ встановлено, що на ОНП наразі не навчаються особи з особливими освітніми потребами, водночас ЗВО має базові механізми для забезпечення їх права на освіту в разі потреби. У ЗВО наявні унормовані антикорупційні політики та процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання й інших конфліктних ситуацій. Під час експертизи ЕГ не встановила фактів обмеження доступу до ресурсів, дискримінаційних практик або порушень безпечності освітнього середовища. До позитивних практик ЕГ відносить використання загальнодоступного програмного забезпечення R та RStudio, що забезпечує формування дослідницьких компетентностей без додаткових фінансових бар'єрів для здобувачів. Також позитивною є наявність комплексної системи підтримки здобувачів через гаранта ОНП, наукових керівників, деканат, відділ аспірантури, цифрові канали комунікації, Центр ментального здоров'я та спортивну інфраструктуру.

Недоліки

1. Інформація про доступні сервіси підтримки здобувачів (Центр ментального здоров'я, інклюзивна підтримка, алгоритми дій під час повітряної тривоги, канали реагування на конфліктні ситуації) представлена на інформаційних ресурсах ЗВО фрагментарно та не систематизована в контексті ОНП, що ускладнює її цілісне сприйняття здобувачами. 2. За результатами аналізу РПНД, силабусів і наповнення курсів у Moodle ЕГ встановлено, що використання спеціалізованого програмного забезпечення в освітньому процесі має обмежений характер і фактично підтверджується переважно в межах окремих освітніх компонентів, зокрема ВК «Статистичне моделювання та прогнозування». Це звужує можливості системного формування в здобувачів навичок статистичного аналізу, моделювання, прогнозування та візуалізації результатів наукових досліджень.

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує ЗВО до початку 2026/2027 навчального року систематизувати на сторінці ОНП або економічного факультету інформацію про сервіси підтримки здобувачів, зокрема Центр ментального здоров'я, інклюзивну підтримку, алгоритми дій під час повітряної тривоги, порядок евакуації, канали звернення щодо конфліктних ситуацій, дискримінації, булінгу та сексуальних домагань. ЕГ також рекомендує щорічно інформувати здобувачів ОНП про наявні сервіси підтримки та цифрові інструменти, наприклад під час вступного інструктажу, зустрічей з гарантом або через Moodle. 2. ЕГ рекомендує гаранту ОНП та робочій групі до початку наступного навчального року розширити використання спеціалізованого програмного забезпечення в межах освітніх компонентів дослідницького спрямування. Така рекомендація зумовлена тим, що наразі його застосування підтверджено переважно в окремих

ОК, тоді як системне використання R/RStudio або інших відкритих аналітичних інструментів сприятиме посиленню практичних навичок здобувачів зі статистичного аналізу, моделювання, прогнозування, обробки та візуалізації наукових даних.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЕГ встановлено, що в ЗВО створено та функціонує інституційна система внутрішнього забезпечення якості освіти. Координацію відповідних процесів здійснює Управління якості освіти, діяльність якого спрямована на організаційний, методичний і аналітичний супровід процедур забезпечення якості освітньої діяльності. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОНП регламентуються внутрішніми нормативними документами ЗВО, зокрема Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти та Положенням про порядок підготовки фахівців ступенів доктора філософії та доктора наук в аспірантурі й докторантурі. Зазначені документи визначають порядок формування проектної/робочої групи, погодження, затвердження, моніторингу та оновлення освітніх програм. ЕГ підтверджує, що перегляд ОНП здійснюється із залученням здобувачів, випускників, роботодавців, академічної спільноти та інших стейкхолдерів. Врахування інтересів здобувачів реалізується через представницький механізм і безпосередню участь, зокрема через обговорення проектів ОНП, участь аспірантів у роботі колегіальних органів та анонімне анкетування. У ВС наведено приклад врахування пропозиції здобувачів: у 2025 році до переліку вибіркових дисциплін було включено «Реляційну економіку». Також за результатами перегляду 2025 року ОНП було оновлено шляхом запровадження дисципліни «Психологія, педагогіка та освітні технології у вищій школі», уніфікації обсягів підготовки з іноземної мови та філософії, розширення спеціальних компетентностей через СКО8, орієнтовану на цілі сталого розвитку, а також уточнення статусу виробничої (науково-педагогічної) практики. Водночас ЕГ вважає за доцільне посилити залучення до перегляду ОНП роботодавців поза межами академічного сектору, зокрема представників органів державної та регіональної влади, бізнес-структур і аналітичних організацій, оскільки у розділі ОНП «Придатність до працевлаштування» передбачено ширший спектр потенційних посад випускників, ніж лише ЗВО та наукові установи. ЗВО загалом послідовно здійснює процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП. Процедури мають нормативне забезпечення та підтверджені конкретними прикладами оновлення програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ встановлено, що здобувачі ОНП «Економіка» залучені до процесів моніторингу та перегляду освітньої програми як безпосередньо, так і через представницькі механізми. Встановлено, що участь здобувачів реалізується через їх залучення до обговорення проектів ОНП, участь у роботі колегіальних органів, а також через механізми анонімного анкетування, результати якого враховуються при підготовці оновлень програми. Здобувачі беруть участь у представницьких органах, зокрема у вченій раді факультету, що дозволяє їм впливати на обговорення та прийняття рішень щодо змін до ОНП. Водночас, з огляду на невелику чисельність здобувачів третього рівня, їх участь у класичних органах студентського самоврядування має обмежений характер, однак компенсується активною взаємодією з науковими керівниками та викладачами. Під час зустрічей ЕГ зі здобувачами та представниками адміністрації підтверджено, що комунікація між здобувачами, гарантом ОНП, науковими керівниками та викладачами має постійний характер, зокрема через безпосереднє спілкування та цифрові канали. Це дозволяє здобувачам висловлювати пропозиції щодо вдосконалення освітньої програми. ЕГ встановлено, що на відміну від попереднього періоду акредитації, у ЗВО запроваджено практику періодичного збору зворотного зв'язку від здобувачів, зокрема шляхом анонімного анкетування, результати якого використовуються для перегляду ОНП. Це підтверджується прикладом врахування пропозицій здобувачів – включення у 2025 році вибіркової дисципліни «Реляційна економіка». Водночас ЕГ вважає доцільним посилити формалізацію участі здобувачів у процедурах забезпечення якості, зокрема шляхом активнішого залучення органів студентського самоврядування та Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених до процесів перегляду ОНП. Здобувачі ОНП залучені до процесів забезпечення якості та перегляду програми, їх пропозиції враховуються, що підтверджується практичними прикладами.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЕГ встановлено, що роботодавці залучені до процесів перегляду та удосконалення ОНП «Економіка», зокрема через участь у рецензуванні проєктів освітньої програми, а також через взаємодію з представниками академічної спільноти. Встановлено, що до розроблення та перегляду ОНП долучаються представники наукових установ, зокрема Інституту економіки та прогнозування НАН України, що забезпечує відповідність програми сучасним тенденціям розвитку економічної науки. Також у матеріалах акредитаційної справи наявні рецензії представників академічного середовища та роботодавців, які підтверджують їх участь у вдосконаленні змісту ОНП. Взаємодія з такими стейкхолдерами дозволяє орієнтувати програму на підготовку наукових кадрів, затребуваних у науково-дослідних установах і закладах вищої освіти. Водночас ЕГ встановлено, що залучення роботодавців має переважно академічний характер, тоді як участь представників бізнес-середовища, органів державної та регіональної влади, аналітичних центрів у процесах перегляду ОНП є обмеженою. З огляду на те, що ОНП передбачає ширші можливості працевлаштування випускників, зокрема у сфері економічної аналітики, консалтингу, державного управління та бізнесу, доцільним є розширення кола таких стейкхолдерів. Роботодавці залучені до процесів перегляду ОНП, однак ця взаємодія потребує подальшого розширення та диверсифікації.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

ЕГ встановлено, що у Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна наявна практика відстеження кар'єрного шляху випускників, однак вона має обмежений характер у зв'язку зі специфікою ОНП «Економіка» третього рівня. Встановлено, що підготовка здобувачів за ОНП здійснюється з 2016 року, при цьому перший захист відбувся у 2020 році, а подальші захисти відновлено у 2025 році. Таким чином, кількість випускників є незначною, що обмежує можливості системного аналізу їх кар'єрних траєкторій. ЕГ встановлено, що інформація про подальшу професійну діяльність випускників збирається переважно через неформальні канали комунікації, зокрема взаємодію з науковими керівниками та кафедрами. Такий підхід дозволяє відслідковувати кар'єрні траєкторії випускників, зокрема їх працевлаштування у закладах вищої освіти та наукових установах. Водночас у матеріалах ОНП відсутня чітко структурована система збору, узагальнення та аналізу інформації щодо кар'єрного шляху випускників, а також її використання для вдосконалення освітньої програми. Практика збору інформації щодо кар'єрного шляху випускників існує, однак потребує подальшої формалізації та систематизації.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

ЕГ встановлено, що у ЗВО функціонує система внутрішнього забезпечення якості освіти, що передбачає здійснення моніторингу освітнього процесу та реагування на його результати. Відповідні процедури регламентуються внутрішніми нормативними документами університету, зокрема Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти. Організаційний супровід цих процесів забезпечує Управління якості освіти та структурні підрозділи університету, які координують проведення моніторингових заходів і узагальнення їх результатів. Під час зустрічей із представниками адміністрації підтверджено, що в університеті здійснюється регулярний моніторинг якості освітнього процесу, зокрема шляхом опитування здобувачів, результати якого обговорюються на засіданнях кафедр, вчених рад факультетів та на рівні керівництва ЗВО з подальшим визначенням коригувальних дій. На відміну від попереднього періоду акредитації, ЕГ встановлено, що у межах ОНП «Економіка» впроваджено практику збору зворотного зв'язку від здобувачів, у тому числі через анонімні опитування. На запит ЕГ було надано результати відповідних опитувань, що підтверджує їх проведення та використання як інструменту моніторингу якості освітнього процесу. Крім того, здобувачі залучені до обговорення питань якості освіти через участь у роботі колегіальних органів, зокрема вчених рад факультету, а також через безпосередню комунікацію з гарантом ОНП, науковими керівниками та викладачами. Система внутрішнього забезпечення якості освіти загалом забезпечує своєчасне реагування на результати моніторингу ОНП, зокрема через використання опитувань здобувачів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ встановлено, що ОНП «Економіка» третього рівня вищої освіти була вперше акредитована у 2020 році, що підтверджується матеріалами ВС. У звіті самооцінювання наведено інформацію щодо врахування зауважень і рекомендацій, сформульованих під час попередньої акредитації, а також їх впливу на подальше вдосконалення освітньої програми. Зокрема, за результатами попередньої акредитації було уточнено цілі освітньої програми, посилено акцент на формуванні універсальних дослідницьких компетентностей, удосконалено підходи до забезпечення студентоцентрованого навчання, а також конкретизовано окремі аспекти організації освітнього процесу, зокрема щодо академічної мобільності, неформальної освіти та академічної доброчесності. У ВС також зазначено про впровадження практики публікації узагальнених пропозицій і зауважень стейкхолдерів за

результатами громадського обговорення проєкту ОНП, що сприяє підвищенню прозорості процесів її перегляду. ЕГ встановлено, що на відміну від попереднього періоду акредитації, у межах ОНП запроваджено більш системний підхід до збору та врахування зворотного зв'язку від здобувачів, зокрема через використання анонімних опитувань, результати яких були надані на запит ЕГ та використовуються для вдосконалення освітнього процесу. Також відбулися зміни у змісті ОНП, зокрема оновлення переліку освітніх компонентів, розширення спеціальних компетентностей і уточнення структури підготовки здобувачів, що свідчить про реакцію на попередні рекомендації. Результати попередньої акредитації 2020 року загалом враховуються під час перегляду ОНП, що підтверджується впровадженими змінами.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ЕГ встановлено, що у ЗВО загалом сформована культура якості освіти, яка сприяє розвитку ОНП «Економіка» та освітньої діяльності за цією програмою. У ЗВО функціонує система внутрішнього забезпечення якості освіти, що базується на відповідних нормативних документах, зокрема Положенні про систему забезпечення якості вищої освіти, яке визначає відповідальність університету за якість освітніх послуг, а також інтеграцію освітнього процесу та наукових досліджень як ключову складову академічної культури. Значну увагу приділено дотриманню принципів академічної доброчесності, що регламентується окремим положенням щодо запобігання та виявлення академічного плагіату. Під час зустрічей ЕГ із гарантом, науковими керівниками, НПП та здобувачами підтверджено, що принципи академічної доброчесності є інтегрованими в освітній і науковий процес. Здобувачі обізнані з процедурами перевірки на плагіат та загалом підтримують політику доброчесності. Високий рівень наукової кваліфікації наукових керівників, наявність сформованих наукових шкіл та їх активна участь у підготовці здобувачів сприяють передачі дослідницької культури та формуванню якісного наукового середовища. ЕГ встановлено, що у ЗВО здійснюється постійна робота щодо вдосконалення освітнього процесу, зокрема через механізми моніторингу, обговорення результатів на рівні кафедр і факультету, а також залучення здобувачів до процесів забезпечення якості. У ЗВО загалом сформована культура якості освіти, що сприяє розвитку ОНП, однак потребує подальшого посилення відкритості комунікації.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група констатує, що за підкритеріями 8.1, 8.2, 8.5-8.7 ОНП «Економіка» повністю відповідає встановленим вимогам, за підкритеріями 8.3, 8.4 виявлено несуттєві недоліки. ЕГ встановлено, що у Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна функціонує система внутрішнього забезпечення якості освіти, яка загалом забезпечує розроблення, моніторинг, перегляд та вдосконалення ОНП «Економіка». Процедури мають нормативне регулювання та реалізуються через відповідні структурні підрозділи, зокрема Управління якості освіти, із залученням академічної спільноти та стейкхолдерів. ЕГ встановлено, що здобувачі залучені до процесів забезпечення якості, зокрема через участь у колегіальних органах, комунікацію з науковими керівниками та механізми зворотного зв'язку, а їх пропозиції враховуються під час перегляду ОНП. Роботодавці також долучаються до цих процесів, однак переважно як представники академічного середовища. Практика збору інформації щодо кар'єрного шляху випускників існує, але має обмежений характер через невелику кількість випусків. ЕГ підтверджено, що результати попередньої акредитації 2020 року враховуються при вдосконаленні ОНП, зокрема через впровадження практик збору зворотного зв'язку, оновлення освітніх компонентів та уточнення структури програми. У ЗВО сформована культура якості освіти, що базується на принципах академічної доброчесності, інтеграції науки та освіти, а також активній ролі наукових керівників.

Недоліки

1. Залучення роботодавців до процесів перегляду ОНП має переважно академічний характер, тоді як участь представників бізнес-середовища, органів державної влади та аналітичних структур є обмеженою. 2. Практика збору та аналізу інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОНП не має достатнього рівня формалізації, що ускладнює її використання як інструменту вдосконалення освітньої програми.

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує ЗВО до початку 2026/2027 навчального року розширити коло роботодавців, залучених до перегляду ОНП, зокрема шляхом активнішого залучення представників бізнес-середовища, органів державної та регіональної влади, аналітичних центрів, а також формалізувати їх участь через проведення регулярних консультацій, експертних обговорень та рецензування освітньої програми. 2. ЕГ рекомендує гаранту ОНП та відповідним структурним підрозділам запровадити системну та формалізовану практику збору, аналізу й використання інформації щодо кар'єрного шляху випускників, а також результатів моніторингу ОНП, зокрема через

регулярні опитування, створення бази даних випускників та документування впливу отриманих результатів на вдосконалення освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ встановлено, що права та обов'язки учасників освітнього процесу в ЗВО врегульовані внутрішніми нормативними документами ЗВО, зокрема Статутом університету, Правилами внутрішнього розпорядку, Положенням про організацію освітнього процесу, документами щодо підготовки здобувачів ступеня доктора філософії, академічної доброчесності, контрольних заходів та апеляційних процедур. Усі документи або посилання на них є у вільному доступі на сайтах Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (<https://karazin.ua/>). ОНП «Економіка», навчальні плани, робочі програми та інші матеріали розміщені у відкритому доступі на інформаційних ресурсах університету та економічного факультету. ЕГ встановлено, що здобувачі мають доступ до робочих програм, критеріїв оцінювання, форм контрольних заходів через сайт факультету та/або Moodle до початку семестру. Також здобувачі мають доступ до результатів поточного оцінювання через систему «ПС-Студент». Процедури атестації здобувачів ступеня доктора філософії регламентуються відповідними порядками університету, зокрема щодо підготовки здобувачів PhD та присудження ступеня доктора філософії разовими спеціалізованими вченими радами. Процедура оскарження результатів контрольних заходів також визначена: здобувач може подати письмову апеляційну заяву, а розгляд здійснюється у визначені строки із залученням відповідних осіб; за період реалізації ОНП офіційних прецедентів оскарження не зафіксовано. Під час зустрічей ЕГ встановлено, що здобувачі обізнані з основними правилами реалізації ОНП, однак значну частину інформації отримують через наукових керівників, гаранта та викладачів, що є типовим для програм третього рівня. Водночас доцільним є подальше посилення систематизованого інформування здобувачів про процедурні питання реалізації ОНП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ЕГ встановлено, що ЗВО дотримується процедури оприлюднення проєктів ОНП «Економіка» з метою отримання зауважень і пропозицій від заінтересованих сторін. Визначено, що проєкти освітньо-наукових програм розміщувалися на загальноуніверситетській платформі громадського обговорення, а надалі ЗВО перейшов до практики їх оприлюднення на спеціалізованому ресурсі економічного факультету в розділі «Проєкти ОПП та ОНП». Актуальні проєкти ОНП та форми для зворотного зв'язку розміщуються на офіційному сайті економічного факультету, що забезпечує доступ здобувачів, НПП, роботодавців, представників академічної спільноти та інших стейкхолдерів до обговорення змісту програми. За інформацією ВС, отримані зауваження розглядаються на засіданнях проєктної групи, а результати їх врахування відображаються у фінальних редакціях ОНП. Під час зустрічі гарант ОНП підтвердив, що проєкти програми оприлюднюються не пізніше ніж за місяць до їх затвердження, що забезпечує можливість своєчасного подання пропозицій і зауважень заінтересованими сторонами. ЗВО забезпечує оприлюднення проєктів ОНП та змін до неї з метою отримання зауважень і пропозицій стейкхолдерів; вимога щодо завчасного оприлюднення проєктів дотримується. Водночас ЕГ зазначає, що окремі аспекти публічного представлення інформації потребують подальшої систематизації, зокрема щодо узагальнення результатів громадського обговорення ОНП та структурування інформації на різних інформаційних ресурсах.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

З метою забезпечення прозорості освітнього процесу та повноцінного інформування всіх заінтересованих сторін повний пакет документів щодо реалізації ОНП «Економіка» розміщено у відкритому доступі на офіційному вебсайті економічного факультету <https://surl.li/qbeash> та на сайті кафедри економічної теорії та економічних методів управління <https://surl.li/ozqtdx>. Зокрема, оприлюднюються освітня програма, навчальні плани, робочі програми

навчальних дисциплін, інформація щодо можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, а також матеріали щодо проєктів ОПП та ОНП для громадського обговорення. ЕГ встановлено, що наявна інформація дозволяє потенційним вступникам, здобувачам, НПП і зовнішнім стейкхолдерами отримати загальне уявлення про мету, структуру, зміст ОНП, освітні компоненти, вибірккову складову та організацію освітнього процесу. Водночас доцільним є подальше підтримання актуальності розміщених матеріалів та уніфікація їх представлення на різних інформаційних ресурсах факультету й кафедри. ЗВО забезпечує відкритий доступ до інформації та документів щодо ОНП відповідно до вимог законодавства.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група констатує, що за підкритерієм 9.1 ОНП «Економіка» повністю відповідає встановленим вимогам, за підкритеріями 9.2-9.3 виявлено несуттєві недоліки. ЕГ встановлено, що ЗВО загалом забезпечує прозорість та публічність реалізації ОНП «Економіка». У ЗВО визначені чіткі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, які закріплені у внутрішніх нормативних документах та є доступними у відкритому доступі. ЕГ підтверджено, що ЗВО дотримується практики оприлюднення проєктів ОНП з метою отримання зауважень і пропозицій стейкхолдерів, зокрема шляхом їх розміщення на офіційних інформаційних ресурсах економічного факультету. За інформацією гаранта, проєкти ОНП оприлюднюються завчасно, що забезпечує можливість їх обговорення. Також встановлено, що на офіційному вебсайті ЗВО та факультету забезпечено відкритий доступ до основних документів щодо ОНП, зокрема освітньої програми, навчальних планів, робочих програм дисциплін та інформації щодо організації освітнього процесу. Це дозволяє здобувачам, роботодавцям та іншим заінтересованим сторонам отримувати необхідну інформацію в достатньому обсязі. Позитивною практикою є забезпечення відкритого доступу до повного переліку документів щодо ОНП «Економіка» на офіційних вебресурсах університету та економічного факультету, що дозволяє здобувачам і заінтересованим сторонам отримувати необхідну інформацію в повному обсязі.

Недоліки

1. У відкритому доступі недостатньо систематизовано представлено результати громадського обговорення проєктів ОНП, що ускладнює відстеження врахування пропозицій стейкхолдерів. 2. Наявна фрагментарна неактуальність матеріалів, розміщених на інформаційних ресурсах факультету та кафедри, а також відсутність уніфікованого підходу до їх представлення, що ускладнює доступ користувачів до оперативної та однотипової інформації

Рекомендації

1. До початку 2026/2027 навчального року забезпечити систематизоване та публічне висвітлення результатів громадського обговорення проєктів ОНП, зокрема шляхом формування та оприлюднення узагальненої таблиці пропозицій стейкхолдерів із зазначенням: змісту пропозиції, її джерела, результату розгляду (враховано/частково враховано/відхилено) та часових параметрів (дата надходження і дата розгляду). Це сприятиме підвищенню прозорості процедур перегляду ОНП та можливості відстеження динаміки її оновлення. 2. Забезпечити регулярне оновлення та уніфікацію стилю подання інформаційних матеріалів на вебсторінках факультету й кафедри

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

Зміст ОНП «Економіка» повністю відповідає Стандарту ВО для третього рівня. Програма має чітку структуру, що об'єднує освітню та наукову складові. Оволодіння методологією наукової та викладацької діяльності реалізується через систему взаємопов'язаних компонентів. Цикли загальнонаукової (філософської) (ОК1) та професійно-наукової підготовки (ОК3-7 для ОНП 2024; ОК3-8 для ОНП 2025) спрямований на формування поглиблених знань, необхідних для розв'язання конкретних проблем економічної галузі. Розвиток навичок критичного мислення та

аналітичних здібностей забезпечується через ОК1,4,6. Дослідницька спрямованість програми реалізується через залучення аспірантів до розробки стратегій післявоєнного відновлення та впровадження принципів сталого розвитку (СК8), що свідчить про орієнтацію на актуальні виклики професійної діяльності (ОНП 2025). Важливою перевагою є фокус на міжнародну інтеграцію - ОК2 (яка вивчається в двох семестрах) створює фундамент для наукової комунікації з іноземними колегами, опрацювання іншомовних джерел та можливості участі у програмах академічної мобільності. Грунтовна підготовка дослідника забезпечується через ОК 6, де аспіранти опановують сучасний інструментарій доказової економіки. Програма забезпечує здатність здобувачів до викладацької діяльності у вищій школі через вивчення теоретичних засад у межах ОК3,8 та обов'язкове проходження науково-педагогічної практики (ОК7), що дозволяє апробувати набуті навички в реальних умовах освітнього процесу. Зміст програми не обмежується лише аудиторними заняттями, а органічно інтегрований у наукове середовище факультету. Участь аспірантів у роботі наукової школи, фахових дискусіях та міжнародних конференціях сприяє формуванню цілісного світогляду дослідника та здатності генерувати нові знання у сфері економіки. Наявність гнучкої системи вибіркових компонентів дозволяє здобувачам не лише формувати індивідуальну освітню траєкторію, а й поглиблювати знання у вузькоспеціалізованих напрямках відповідно до теми дисертації. Окрім професійних навичок (hard skills), програма передбачає цілеспрямований розвиток та вдосконалення soft skills, що є критично важливим для успішної презентації наукових результатів та лідерства в дослідницьких групах. Наукова складова ОНП передбачає виконання оригінального дисертаційного дослідження, оприлюднення його результатів у фахових наукових виданнях та їх апробацію, що забезпечує інтеграцію освітнього процесу з практикою дослідницької діяльності. Отже, зміст ОНП «Економіка» забезпечує повноцінну та всебічну підготовку аспірантів до самостійної наукової та науково-педагогічної діяльності, що було підтверджено під час зустрічей зі здобувачами, випускниками та роботодавцями. Програма ефективно трансформує вимоги державного стандарту у практичний інструментарій дослідника, що дозволяє розв'язувати складні інноваційні задачі та продукувати нові ідеї.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

На ОНП забезпечено змістовну та методологічну відповідність наук. діяльності аспірантів напрямам досліджень їхніх наук. керівників (підтверджується даними про склад наук. керівників та тематику дисерт. робіт, що завантажені на платформу НА), що гарантує здобувачам доступ до вже апробованих наук. методик, експериментальної бази та потужної експертної підтримки з боку досвідчених науковців. Важливою перевагою програми є функціонування на екон. факультеті потужної школи інституційної екон. теорії і методології. Під час зустрічей з НПП та здобувачами було підтверджено ефективну практику ранньої професійної орієнтації, коли наукові керівники починають працювати з майбутніми аспірантами ще під час їхнього навчання на магістерських програмах, що дозволяє забезпечити глибоку змістовну відповідність інтересів ще до моменту вступу. Разом з тим, ЕГ звертає увагу на необхідність дотримання принципу актуальності наукового доробку керівників при формуванні таблиці відповідності. Важливо враховувати не лише загальні наукові праці, а передусім публікації за останні 5 років, що безпосередньо передували вступу здобувача. Аналіз наданих матеріалів виявив певні невідповідності. У деяких керівників зафіксовано розрив між періодом їхньої активної публікаційної діяльності за тематикою дисертації здобувача та часом вступу аспіранта (у керівника Тешевої Л.В. (аспірант Меднік Ю.Г., вступ 2025р.) представлені статті за 2016–2021 рр., що межують з початком підготовки здобувача; у керівника Соболева В.М. (аспірант Самотей В.А., вступ 2023р.) основний масив статей та монографій припадає на 2003–2017 рр., а участь у конференціях датована 2021 роком; публікація 2025 року, хоча і є актуальною, з'явилася вже значно пізніше моменту зарахування здобувача, що не дозволяє повною мірою оцінити відповідність інтересів на момент початку керівництва). ЕГ наголошує, що наявність спільних статей зі здобувачами є позитивним фактором, проте керівник повинен мати власний доробок за темою дослідження до моменту вступу аспіранта. Наприклад, у керівника Коломієць Г.М. спостерігається тенденція при заповненні таблиці відповідності виключно працями у співавторстві зі здобувачами: аспірант Мороз Є.В. (1 спільна стаття), аспірант Рябовол Д.А. (4 спільні статті), аспірант Король В.О. (2 спільні статті). Відсутність у таблиці самостійних або інших фахових публікацій керівника за цією тематикою, що передували вступу вказаних осіб, ускладнює підтвердження наявності сталої наукової бази для керівництва саме за напрямами дисертацій здобувачів. Отже, в наукова діяльність аспірантів органічно інтегрована в дослідницькі напрями їхніх керівників та наукової школи факультету. Це забезпечує ефективну фахову комунікацію, швидку апробацію результатів та високий рівень підготовки фахівців. Виявлені недоліки у документальному підтвердженні актуальності публікаційної активності окремих керівників потребують уніфікації підходів до формування звітності.

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна демонструє абсолютну інституційну та кадрову спроможність до безперервного формування разових спеціалізованих вчених рад для атестації аспірантів ОНП «Економіка». Ця здатність спирається на масштабний кадровий потенціал університету (460 докторів наук та понад 1200 кандидатів наук), серед яких значна питома вага належить фахівцям економічного профілю. Економічний факультет має потужну історичну базу: багаторічний досвід роботи докторської спеціалізованої вченої ради за спеціальністю 08.00.01 заклав міцні традиції високоякісної фахової експертизи. Функції голів рад, а також внутрішніх рецензентів надійно забезпечують професори ОНП (В. Соболев, Г. Коломієць, Т. Меркулова, Л. Гур'янова), які мають колосальний досвід наукового керівництва та рецензування. Адміністративний та технічний супровід процедур захисту на найвищому рівні координується спеціалізованим Відділом аспірантури, докторантури

та супроводу PhD-програм (Зустріч 8, керівник Л. Кулачок-Тітова). Наявна інфраструктура дозволяє безперешкодно організувати онлайн-трансляції захистів та залучати офіційних опонентів з провідних наукових установ України, що гарантує максимальну прозорість та об'єктивність атестаційного процесу.

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

Організаційно-матеріальний ресурс Університету є повністю достатнім для проведення ґрунтовних економічних досліджень. Здобувачі забезпечені доступом до фундаментальних бібліотечних фондів (Центральна наукова бібліотека), електронного репозитарію eKhNUIR та міжнародних наукометричних баз даних. Університет підтримує високу культуру апробації наукових результатів: аспіранти мають можливість безкоштовно оприлюднювати свої напрацювання у фахових виданнях категорії «Б» («Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія Економічна», «Соціальна економіка»), які видаються безпосередньо в ЗВО. Регулярно проводяться науково-практичні конференції, зокрема щорічна англійська молодіжна конференція, що стимулює розвиток комунікативних навичок у міжнародному вимірі. Інтернаціоналізація наукової діяльності (обговорена під час Зустрічі 9 з І. Штеймлер): аспіранти активно представляють результати на конференціях у Німеччині, Франції, Канаді, Латвії тощо. Прикладом глибокої інтеграції є участь аспірантів (В. Бобров, Д. Косіашвілі) у міжнародному грантовому проєкті «Інструменти е-маркетингу у цифровій економіці» спільно з Вільним університетом Амстердама (2024–2027 рр.). Інтеграція аспірантів у виконання держбюджетних НДР факультету додатково забезпечує зв'язок між теоретичними студіями та реальною науковою роботою. Культура академічної доброчесності є тотальною. ЗВО інституціоналізував перевірку наукових праць на текстові збіги (StrikePlagiarism.com) для всіх без винятку результатів досліджень аспірантів та їхніх керівників. Політика нульової толерантності передбачає жорсткі санкції: особи (у тому числі наукові керівники), які допустили порушення етики (плагіат, фабрикація), категорично позбавляються права здійснювати наукове керівництво. Відсутність прецедентів таких порушень за час дії ОНП свідчить про ефективність превентивної політики та високий етичний стандарт академічної спільноти.

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

ЕГ встановлено, що ЗВО забезпечує можливості для залучення здобувачів ОНП «Економіка» до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю. Визначено, що інтеграція до міжнародного наукового простору є складовою Стратегії розвитку університету та реалізується через участь здобувачів у міжнародних наукових заходах, публікаційну активність і академічну комунікацію. ЕГ встановлено, що здобувачі ОНП беруть участь у міжнародних наукових та науково-практичних конференціях як в Україні, так і за кордоном. Географія таких заходів охоплює країни Європи та Північної Америки, зокрема Грецію, Румунію, Латвію, Німеччину, Литву, Польщу та інші, що свідчить про наявність практики міжнародної апробації результатів досліджень здобувачів. Участь у таких заходах сприяє формуванню у здобувачів навичок наукової комунікації, представлення результатів досліджень міжнародній аудиторії, отримання фахового зворотного зв'язку та інтеграції у професійні наукові спільноти. Крім того, здобувачі залучаються до підготовки наукових публікацій, що відповідає вимогам третього рівня вищої освіти та сприяє підвищенню якості дисертаційних досліджень. ЕГ позитивно оцінює наявність можливостей для міжнародної академічної взаємодії, зокрема участі у конференціях та публічних наукових заходах. Водночас встановлено, що залучення здобувачів до більш складних форм міжнародної співпраці, таких як участь у спільних дослідницьких проєктах, програмах академічної мобільності або системній публікаційній діяльності у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах, потребує подальшого розвитку. ЗВО забезпечує можливості для залучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти, що реалізується через участь у міжнародних наукових заходах, однак доцільним є подальше розширення форм такої інтеграції.

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

ЕГ встановлено, що на економічному факультеті сформована практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких використовуються у науковій та освітній діяльності в межах ОНП «Економіка». Встановлено, що основною формою реалізації наукової діяльності є виконання планових науково-дослідних робіт кафедри. Зокрема, упродовж останніх років реалізовувалися теми НДР: «Сучасна господарська система: інформаційно-комунікаційні імперативи посткризового розвитку» (2021–2023, № ДР 0121U100453) та «Радикальна невизначеність як імператив інституційних трансформацій господарської системи» (2024–2026, № ДР 0124U001667), що відповідають сучасним викликам економічного розвитку та тематичним напрямкам дисертаційних досліджень здобувачів. ЕГ встановлено, що наукові керівники є активними учасниками наукової діяльності,

результати якої відображаються у публікаціях, участі у наукових заходах та впровадженні результатів досліджень у навчальний процес. Це створює наукове середовище, в якому здобувачі мають можливість долучатися до виконання дослідницьких завдань, отримувати досвід роботи в межах наукових тем, формувати навички проведення наукових досліджень і апробації їх результатів. Важливою складовою є наявність наукових шкіл, у межах яких здійснюється підготовка аспірантів, що забезпечує спадковість наукових підходів, системність досліджень і високий рівень наукового наставництва. Така практика сприяє інтеграції освітнього процесу з науковою діяльністю та підвищує якість підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти. Водночас ЕГ зазначає, що участь наукових керівників у проектах із зовнішнім фінансуванням, міжнародних дослідницьких ініціативах та міжінституційних наукових проектах потребує подальшого розвитку, що могло б розширити можливості залучення здобувачів до більш складних форм наукової співпраці.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

ЕГ встановлено, що у ЗВО забезпечується дотримання принципів академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та здобувачів ОНП «Економіка». Встановлено, що політика академічної доброчесності регламентується внутрішніми нормативними документами ЗВО, зокрема Кодексом академічної доброчесності та Порядком перевірки наукових і навчальних праць на наявність запозичень. Система забезпечення академічної доброчесності має багаторівневий характер і включає як превентивні, так і контрольні механізми. ЕГ підтверджує, що формування культури академічної доброчесності інтегровано в освітній процес через обов'язкові освітні компоненти, зокрема «Філософські засади наукового пізнання» та «Методологія та організація наукових досліджень», що забезпечує формування у здобувачів розуміння принципів наукової етики, правил цитування та вимог до достовірності результатів досліджень. Контроль за дотриманням академічної доброчесності здійснюється через перевірку всіх наукових робіт (статей, тез, дисертацій) із використанням ліцензованого програмного забезпечення StrikePlagiarism, що дозволяє виявляти запозичення та запобігати порушенням. Крім того, в університеті функціонує Комісія з питань академічної доброчесності та етики, яка забезпечує розгляд відповідних питань і координацію дотримання етичних норм. ЕГ встановлено, що у ЗВО діють механізми запобігання допуску до наукового керівництва осіб, які порушили принципи академічної доброчесності. Відповідно до внутрішніх нормативних документів, особи, щодо яких встановлено факти академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації результатів досліджень, позбавляються права здійснювати наукове керівництво. На рівні факультету здійснюється відбір наукових керівників з урахуванням їхньої наукової репутації та дотримання принципів доброчесності. Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ не встановлено випадків порушення академічної доброчесності з боку наукових керівників або здобувачів у межах реалізації ОНП, що свідчить про ефективність функціонування відповідної системи.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП «Економіка» демонструє інтеграцію освітнього процесу та наукової діяльності, що відповідає стандартам підготовки докторів філософії. ЕГ зазначає повну відповідність за підкритеріями 10.1, 10.3 і відповідність із зауваженнями (несуттєвими недоліками) за підкритерієм 10.2, 10.4, 10.5, 10.6. Зміст ОНП повністю відповідає Стандарту вищої освіти. Програма забезпечує збалансоване опанування фундаментальних теорій та сучасного дослідницького інструментарію (10.1). На ОНП забезпечена потужна наукова спадкоємність наукової школи інституційної економічної теорії. Ефективною практикою є робота наукових керівників із майбутніми здобувачами ще на етапі магістратури. Разом з тим, виявлено несуттєві недоліки щодо документального підтвердження актуальності наукового доробку окремих керівників (10.2). Наявна матеріально-технічна база та кадровий склад не лише задовольняють поточні потреби здобувачів, а й створюють умови для інтернаціоналізації наукових результатів (10.3). Подальший розвиток рекомендується спрямувати на посилення взаємодії з бізнес-середовищем та стимулювання публікацій у виданнях найвищих квантилів (Q1–Q2) (10.4). ЕГ встановлено, що ЗВО загалом забезпечує належні умови для реалізації освітньо-наукової складової підготовки здобувачів ОНП «Економіка». Здобувачі мають можливості для інтеграції до міжнародної академічної спільноти, зокрема через участь у міжнародних наукових заходах та апробацію результатів досліджень (10.5). Наукові керівники активно залучені до виконання дослідницьких проектів у межах науково-дослідних тем, що сприяє формуванню дослідницького середовища та інтеграції аспірантів у наукову діяльність (10.6). У ЗВО сформована та функціонує система забезпечення академічної доброчесності, яка охоплює нормативне регулювання, освітні компоненти, технічні засоби контролю та механізми відповідальності (10.7). Водночас ЕГ зазначає доцільність подальшого розвитку участі здобувачів і наукових керівників у міжнародних дослідницьких проектах, академічній мобільності та науковій діяльності з зовнішнім фінансуванням.

Недоліки

1. У матеріалах ОНП зафіксовано випадки часового розриву між періодом активної публікаційної діяльності керівників на тематику дисертаційних досліджень здобувачів та моментом вступу їхніх аспірантів, а також практику заповнення таблиць відповідності виключно спільними працями зі здобувачами без підтвердження власної наукової бази керівника за темою дисертації до початку керівництва. 2. Продемонстрований науковий досвід фокусується на конференціях та фахових виданнях, проте не містить інформації про апробацію результатів у бізнес-середовищі, державних структурах чи аналітичних центрах (що є критичним для спеціальності «Економіка»). 3. Попри згадку про доступ до баз даних, не вказано наявність спеціалізованого програмного забезпечення для складного економетричного моделювання чи обробки Big Data (наприклад, ліцензійні Stata, SAS, Python-бібліотеки), що є важливим для сучасної економічної науки. 4. ЕГ встановлено, що участь здобувачів та наукових керівників у міжнародній академічній діяльності має переважно форму участі у міжнародних наукових конференціях, тоді як залучення до більш складних форм міжнародної співпраці, зокрема спільних дослідницьких проєктів, програм академічної мобільності та публікацій у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах, є обмеженим.

Рекомендації

1. До початку наступного циклу планового оновлення освітньо-наукової програми та підготовки відповідної звітності забезпечити верифікацію та оновлення інформації про науковий доробок керівників, зосередивши увагу на наявності власних фахових публікацій за обраними напрямками досліджень упродовж останніх п'яти років, що безпосередньо передували зарахуванню відповідних здобувачів. 2. До наступного навчального року розширити форми апробації наукових результатів шляхом посилення взаємодії з реальним сектором економіки, державними органами та аналітичними центрами, що дозволить підтвердити практичну цінність дисертаційних досліджень поза межами академічної спільноти. 3. Забезпечити аспірантів доступом до спеціалізованих обчислювальних ресурсів та ліцензійного ПО для статистичного аналізу, що відповідає тематиці ОНП до наступного навчального року. 4. ЕГ рекомендує ЗВО до початку 2026/2027 навчального року розширити участь здобувачів та наукових керівників у міжнародній академічній діяльності, зокрема шляхом активнішого залучення до програм академічної мобільності, спільних міжнародних дослідницьких проєктів та підготовки публікацій у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В

Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	B

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток_до_звіту_ЕГ_Перелік_суттєвих_недоліків_ID_3671_4.xlsx</i>	jS8hvXRyiqyr/pJo+8I+FCp4H5Ab6UssvB5ckjAXogw =

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Маслак Ольга Іванівна

Члени експертної групи

Павлов Костянтин Володимирович

Ніколаєв Дмитро Петрович